

Z vaje torpednih čolnov naše vojne mornarice, ki bo slavila 10. septembra dvajseto obletnico svoje ustanovitve. Praznika hrabrih čuvarjev našega sinjega Jadrana se veselijo vsi naši narodi in čestitajo pogumnim mornarjem za njihov in naš veliki dan!

Odpravimo anarhijo v gozdarstvu

V brežiški komunisti rubriki poročamo danes, da je plenum občinskega odbora Socialistične zveze sprejel priporočilo za ljudski odbor, da naj bi celotno gospodarjenje z gozdovi v občini prevzelo Kmetijsko gozdno posestvo, s čimer bi dosegli strokovno in družbeno jamstvo, da se bo tudi z zasebnimi gozdovi gospodarilo v občini tako, kot predvidevata novi temeljni in republiški zakon o gozdovih. Gre skratka za aktivno vključevanje zasebnih gozdnih lastnikov v socialistični sektor

gozdne proizvodnje, za njihovo najtesnejše sodelovanje v kar najboljšem gospodarjenju s tem pomembnim splošnim družbenim zakladom.

Sklep občinskega odbora SZDL v Brežicah je uresničevanje napotkov, sprejetih na 5. seji okrajnega odbora SZDL v Novem mestu, o kateri smo poročali pretekli teden. O podobnih vprašanjih razpravljajo te dni tudi na plenarnih drugih občinskih vodstev SZDL v okraju, ko poročajo odborom Socialistične zveze o konkretnem stanju kmetijstva in gozdarstva na svojem območju. Na vseh plenarnih pa je slišati resna opozorila: Odpravimo anarhijo v gospodarjenju z gozdovi! Zagotovimo sodobno organizacijo gozdnega in lesnega gospodarstva, poskrbimo za skladnejši razvoj in čvrstejšo povezavo obeh panog! Skoraj polovico površin okraja pokrivajo gozdovi; dovolj imamo podjetij lesne stroške, tovarn in delavnic, ki »požirajo« les in ga v predelani obliki nudijo na domači in inozemski trg — toda ali bomo imeli dovolj lesa za sedanje in nove lesne obrate tudi jutri in pojutrišnjem? Za raz-

voj gozdnega in lesnega gospodarstva moramo zagotoviti vse potrebne pogoje! Ljudski odbori morajo ukrepati, da bomo zagotovili les, to dragoceno surovino, proizvodni, potrošni in izvozni. In res, opozorila niso izrečena tjavdan. Že na okrajni

(Nadaljevanje na 3. str.)

FRANC BABIČ — DRŽAVNI PRVAK!

Z zmago na nedeljskih dirkah je postal Franc Babič iz Krškega državni prvak za leto 1962. Več o tem berite na 6. strani današnje številke

Bitka za plan ostaja nadalje naša najvažnejša naloga

V razgovoru z novinarji v našem okraju je predsednik OLO tovariš Niko Belopavlovič pretekli teden opozoril na nekatere izmed najvažnejših nalog, ki so zdaj pred ljudskimi odbori, gospodarskimi organizacijami in vodstvi družbeno političnih organizacij. Iz pogovora s tovarišem predsednikom povzemamo nekatere njegove zaključke, o drugih pa bomo poročali prihodnjic.

Tovariš predsednik je poudaril najprej, da smo letos v okraju sprejeli zelo napete plane; pokazalo se je, da je bil tak korak pravičen, saj smo si zastavili s plani pomembno nalogo: dohiteti razvitejšo predele v republiki. Medtem ko so bile take težnje v planiranju proizvodnje v redu, pa se je pri uresničevanju dohodkov ObLO pokazalo, da smo šli ponekod predaleč. Prehud pritisk na dohodke občin je povzročil nestabilnost cen. Preokoreli smo, ko je treba v takih primerih popuščati (šele zdaj znižujejo ObLO 20-odst. davek na vino, ko je jasno, da bo promet marsikje znatno nižji kot so planirali, ker so bile cene previsoke!). Dopustniško

zvušje zaradi pravočasnih opozoril gospodarstvu v okraju ni škodovalo. Večji del gospodarskih organizacij se je zavedal svojih odgovornosti in je ogromno naredil za uresničitev plana; ponekod pa so tudi čakali na pomoč od drugih in zaostajajo.

Ob težnjah za združevanje sorodnih gospodarskih organizacij je tovariš Belopavlovič poudaril, da je pri tem najvažnejše, da poteka tako združevanje zares na prostovoljni podlagi in brez vseh špekulacij. Pri tem naj nas vodi načelo — tako v komuni kot v kolektivu — da želimo doseči večjo in boljšo proizvodnjo, zagotoviti pa moramo slehernemu obratu tudi vnaprej samostojnost.

Zdaj je treba proučiti slabosti. Je nadaljeval tov. predsednik, ki so se pokazale pri uresničevanju plana med letom. Treba je vskladiti naloge s stališči, ki so bila sprejeta na V. plenumu CK ZKJ in naše plane popraviti oz. dopolniti. Hkrati moramo v vseh razpravah in ukrepih nenehno skrbeti za utrjevanje sistema. Kot ne smemo pretiravati v združevanju, tako ne smemo omejevati pristojnosti občin; obstajajo namreč težnje po večjem birokratizmu. Imamo pojave, ko se sredstva trošijo neracionalno; še se pojavlja samovolja. Nam pa mora biti prva stvar zares kvalitetnejše upravljanje. Gospodarstvo je najtesneje povezano ne le v občini in okraju, temveč v republiki in zvezi ter celo navzven. To pravilno razumeti in tu vsklajevati naše naloge je zdaj ena prvih nalog. Tu je tudi delovni prostor nove okrajne gospodarske zbornice.

Pretirani centralizem in prehudo drobljenje, oboje nam škoduje, je nadaljeval tovariš predsednik in dejal, da se pod masko delavcev in samoupravljanja skriva marsikje birokratizem in samovolja posameznikov. Zato naj bo plan utrditev notranjih odnosov in organov. Neposredni proizvajalci naj gledajo na plan tako, da si bo kolektiv z njim utrjeval svoje upravljanje. Plan je njegovo življenje, zato je uresničevanje tega naloga hkrati tudi življenjska nuja in jamstvo za bodočnost ter standard kolektivov.

Med nalogami, ki jih je predsednik OLO ob tej priložnosti posebej poudaril, so in ostajajo: prizadevanje za izpolnitev in preseganje plana, skrb za izvoz in vložitev vseh sil za nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva v okraju.

VREME

od 6. do 16. septembra.

Lepo vreme bo trajalo še dalje. Prehodne padavine pričakujemo okrog 8. septembra, nekoliko pomembnejše pa sredi septembra.

CJ

Dr. V. M.

Lahko bi izvozili več kmetijskih pridelkov

Posvetovanje predstavnikov kmetijskih zadrug in posestev v Novem mestu 29. avgusta, ki sta ga sklicali republiška in okrajna gospodarska zbornica, je med ostalim pokazalo, da je možno znatno povečati izvoz kmetijskih proizvodov. Slaba udeležba na posvetovanju — manjkali so predstavniki več kmetijskih zadrug in izvoznih podjetij — je pokazala, da predstavnikom takih gospodarskih organizacij, mlo povedano, hudo manjka čuta odgovornosti do skupnih družbenih nalog, o katerih v zadnjem času toliko govorimo in pišemo.

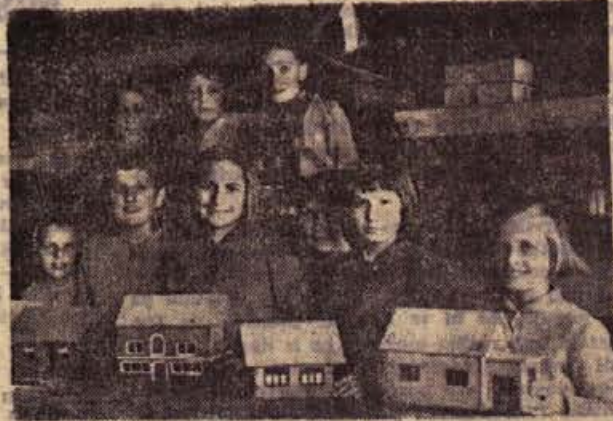
Precej kmetijskih proizvodov smo izvažali že dosedaj, vendar proizvajalna podjetja o tem v glavnem niso imela posebne evidence. Razen hmelja in živine so kmetijske organizacije prodajale za izvoz tudi železniške pragove, oglje, borovnice, ribezelj, gozdne sadeže in drugo. Pri več zadrugah ni bilo večjega zanimanja za izvoz, kar pa je treba popraviti. Zlasti zato, ker je veliko možnosti, da se poveča izvoz kmetijskih

skih proizvodov, posebno pitane živine.

Razprava na posvetovanju je bila odkrita in kritična. Pokazala je vsaj mladen odnos nekaterih kmetijskih gospodarskih organizacij do postavljenih nalog za povečanje kmetijske proizvodnje. Vzemimo za primer investicije. V glavnem so bile že lani odobrene investicije za gradnjo okoli 10.000 stajišč za mlado živino in za okoli 30.000 bekonov. Gremo h koncu leta in ugotovljamo, da je v tem storjenega bore malo ali nič. Še več: sedaj, ko je zaradi suše ponudba živine velika, ugotovljamo, da imajo družbeni posestvi okoli tisoč stajišč praznih, od tega samo KGPK okoli 600 stajišč. Na posvetovanju so kolektivom teh posestev upravičeno zastavili vprašanje, kaj čakajo, da čimprej ne napolnijo hlevov. Ali je prav, da gredo vodilni ljudje teh podjetij v času najbolj nujnih nalog na dopust, med tem pa odobrene investicije ne služijo zviševanju proizvodnje, od katere je odvisna izpolnitev izvozne obveznosti naše države in seveda tudi naš standard. O tem

naj bi kar najbolj resno razpravljale tudi politične organizacije teh podjetij in na osnovi sklepov IV. plenuma CK ZKJ sprejele ustrezne zaključke!

Udeleženci posvetovanja so soglašali, da je z malo več prizadevnosti možno znatno povečati izvoz kmetijskih proizvodov, ter v tej smeri sprejeli tudi obveznosti za prihodnje leto. V več primerih bo potrebno hitreje izkoristiti odobrene investicije za povečanje proizvodnje, sredstva pa dodeljevati predvsem tistim organizacijam, ki kažejo največ prizadevnosti za razširitev in modernizacijo proizvodnje. Udeleženci so bili mnenja, da je treba plan izvoza postaviti prav tako čvrsto kot ostalo proizvodnjo in čim bolj konkretno. Nenehno povečevanje izvoza ni trenutna naloga, temveč stalna dolžnost. To narekuje več razlogov, med drugim tudi naša proizvodnja, ki presega potrebo notranjega trga, hkrati pa naraščajo naše potrebe po uvozu blaga iz drugih držav.

Te dni se odpirajo vrata naših šol. Spet prihajajo v razrede, spet se bodo učili in igrali, delali in spoznavali svet in domovino. Kakor mravlje bodo pridno nabirali dragocena zrna spoznanja, da je delo časi in ponos človeka. Zaželimo jim, da bi skupno s svojimi učitelji doživeli tudi v novem šolskem letu kar največ lepih dni in tako kot prava Titova mladina koristili s pridobljenim znanjem naši skupnosti!

Odstranimo škodljivo, ne koristnega!

Pred kratkim so gospodarke organizacije in zavodi prejeli navodilo, kako naj se opravljajo gostinske storitve v gostinskih enotah zaprtega tipa. 52. in 54. člen Uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih določata, da morajo poslovni prostori, naprave in oprema teh obratov ustrezati predpisom in tehničnim pogojem, da poslovni prostori ustrezajo zdravstvenim pogojem, da imajo obrabi dovolj strokovnega kadra, da izpolnjuje osebe zdravstvene pogoje in podobno. Razen tega morajo poslovni prostori izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje Pravilnik o minimalni ureditvi in opremljenosti gostinskih obratov. Člena še določata, da se morajo v delu voditi vse poslovne knjige in pomožna evidenca, skladiščna kartoteka, zahtevki, evidenca točilnic in drugo. Poslovanje gostinske enote mora po uredbi obsegati pripravljanje toplih obrokov in točenje alkoholnih in nealkoholnih pijač, enota pa posluje v času, ko se izdajajo redni obroki hrane.

Vsa navodila za izvajanje ukrepov so izdali zvezni organi, občinski ljudski odbori pa so na njihovi podlagi izdali odločbe tistim gospodarskim

organizacijam in zavodom, ki so do zdaj imeli tople obroke hrane.

Povsod, kjer jim je na pobudo sindikalnih organizacij in ob podpori upravnih organov uspelo uvesti tople obroke malice za člane delovnih kolektivov, so pred dejstvom, kaj naj naredijo. Če bi do sledno izpolnjevali navodila, bi se zgodilo, da bi morali tople obroke ukiniti, kajti nobeno podjetje v breziški občini nima toliko sredstev, da bi čez noč preuredilo menze, kot predpisujeta 52. in 54. člen uredbe. Stanja tudi ne bi izboljšali, če bi zbirali sredstva tako, da bi zvišali ceno obroku do cen v javnem gostišču, ker se delavci v svojih menzah ne bi hoteli več hraniti. Nikakor pa se ne bi smeli zgedovati pri večjih podjetjih, ki imajo svoje gostinske obrate in so ti ponekod prerasli že v javne lokale. To je nezakonito in vredno obsodbe. Vendar pa ukrepi ne bi smeli prizadeti manjših podjetij, ki razen tople dopoldanske malice prodajo še nekaj steklenic piva, ker s tem še ne kršijo predpisov.

Zaradi odločbe, ki jo je izdal ObLO Brežice, so delavci v breziški komuni zagrenjeni, ker vedo, da podjetja ne bodo preurejala menz v gostinske obrate. Boje se, da bodo šle po vodi tudi sedanje ugodnosti, če odločbe ne bodo vsaj deloma spremenili. 15 delovnih kolektivov, ki imajo tople malice, meni, da bi se odločba, ki jo je nedavno sprejel ObLO Brežice, spremenila tako, da bi pripravljane toplega obroka malice zaobsegel 55. člen uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih. Upamo, da bo ObLO željo kolektivov upošteval in poskušal stvar popraviti. Poudarjamo, da bi ustanovljanje gostišč zaprtih tipov v podjetju, kjer bi med delovnim časom prodajali tudi alkoholne pijače, zelo slabo vplivalo na delovno storilnost in varnost pri delu. Zato naj navedemo še ugotovitve iz prakse, ki pove, da se je z uvedbo tople malice zdravstveno stanje delavcev zelo izboljšalo, da je manj obolel, pa večja storilnost.

Albin Mlinar

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Kmalu bo dva meseca odkar so proglasili neodvisnost Alžirije, toda nesrečno alžirsko ljudstvo ne more dojeti pomiritve in izvesti volitve, da bi dobilo zakonito vladno, ki bi jo priznali po vsem svetu. Kot je znano, se je spor med dvema skupinama alžirskega vodstva, med pristaši Ben Bele in Benhede tako zaostri, da je prišlo že do oboroženih spopadov. Na zunanji gre seveda za spor med političnim birojem in svetom četrtih vilajev. In kakor je izjavil predsednik političnega biroja FLN Ben Bela na tiskovni konferenci, bodo političnemu biroju zveste čete za vsako ceno zavzele mesto Alžir, ki je v rokah četrtih vilajev. Ben Bela je nadalje dejal, da je politični biro postavljen pred »odkrito neposlušnost dela vojske, katere oficirji se opirajo samo na svoje brzostrelke.« Vojaške sile političnega biroja se sedaj že pripravljajo na pohod v Alžir in po nekaterih poročilih so oddaljene še kakih 80 km. Politični biro sicer poudarja, da se želi izogniti prelivanju alžirske krvi, ne namerava pa popustiti pred uporniški oficirji. Sicer voditelji obeh struj objavljajo pozive na mir, predlagajo razgovore in kompromisne rešitve, hkrati pa se drug drugega obtožujejo, kar položaj še bolj zapleta.

Po ulicah Alžira so prebivalci manifestirali in zahtevali, naj prenehajo z

notranji spori, generalna zveza alžirskih sindikatov je zagrozila s splošno stavko, če bodo nadaljevali z dosedanjimi razprtijami, PK Alžirije, mladinske in druge organizacije so zahtevale v številnih deklaracijah enotnost in sporazum. Možno pa je sklepati, da so dajali večjo podporo političnemu biroju kot nasprotnikom.

Sedanji položaj pa skriva v sebi še druge nevarnosti. Obstaja resna grožnja, da bo sedanji zapleten položaj skušala izkoristiti Francija za ponovno vmešavanje. Francoska vlada je že dala posebno navodilo poveljstvu francoskih čet v Alžiriji, kjer je še vedno približno 300 tisoč vojakov, da morajo ščititi Evropejce, če bi prišli v nevar-

Medsebojni spopadi v Alžiriji

Položaj je še vedno zelo nejasen. Politični biro sporoča, da doslej še ni prišlo do spopadov in je prišlo na nekaterih področjih že do bratenja med vojniki četrtih vilajev ter četami, ki so zveste političnemu biroju. Tuje agencije in poveljstvo tretje in četrte vilaje pa sporočajo, da je prišlo na več krajih do srditih spopadov ter da je bilo že precej mrtevih in ranjenih.

Skrajna položaj se je tako zaostri, da je že prišlo do krvavih medsebojnih obračunavanj med pristaši ene in druge skupine. Sodeč po dosedanjih poročilih obstaja resna nevarnost, da pride do državljanske vojne, če ne bodo uspeli pravočasno obrzdati strasti in se pogovoriti. Kriza je zelo akutna.

nost zaradi morebitnega izbruha državljanske vojne. Doslej so bile francoske čete v glavnem v vojašnicah, pred dnevi pa so se v evropskih četirih Alžira že pojavili francoski oklopni avtomobili.

Sedanja napetost in negotovost v Alžiriji pa vpliva negativno tudi na razpoloženje Evropejcev, ki so še ostali v Alžiriji. Začeli so množično odhajati v Francijo in kakor poročajo jih odpotuje dnevno od 2 do 3 tisoč. Če se bo tako nadaljevalo, jih bo do konca leta še zelo malo v Alžiriji.

Položaj pa je trenutno tako zapleten, da je nemogoče karkoli napovedati v zvezi z rešitvijo akutne krize, ki jo preživlja Alžirija.

Novomeška podjetja za izvoz

Novolesu in KGPK, ki sta do pred nedavnim edina v novomeški komuni prodajala svoje izdelke na inozemskem tržišču, se pridružujejo tudi drugi delovni kolektivi, ki so

Za lepše Novo mesto

Komunalno podjetje v Novem mestu je letos opravilo vrsto del za olepšavo in ureditev komunalnih naprav in cest v središču novomeške občine in okraja. Proti koncu grede dela pri ureditvi cestnega križišča s postajališčem za avtobusni promet v Kandiji, pospešana pa so dela pri asfaltiranju pločnikov ob Zagrebški cesti in Partizanski cesti do novih bolnišničnih objektov. V kratkem bo Komunalno podjetje začelo asfaltirati tudi cesto od Novega trga do ginekološkega oddelka splošne bolnišnice.

letos že pričeli izvažati ali pa se na to še pripravljajo. Kremen ima že sklenjeno pogodbo za izvoz 3 tisoč ton kvarcna in 3 tisoč ton flotiranega kremenevega peska v Avstrijo. Novoteks že izvažata konfekcionirano blago (posredno preko konfekcijske industrije), do konca leta pa namerava izvoziti 30 tisoč

metrov česanih tkanin in volnenega tropskale. Opremales iz Novega mesta je prevzel naročilo za izdelavo pisalnih miz za Nemčijo v vrednosti 5 milijonov deviznih dinarjev. Razen naštetih delovnih kolektivov pa resno razmišljajo o izvozu v prihodnjem letu in se nanj pripravljajo tudi nekateri drugi kolektivi.

Ho dovolj kruha v Suhi krajini

Pri lanskem pridelku pšenice smo v Suhi krajini pojedli 110 ton pšenice več, kot smo je pridelali.

Akcijski program kmetijske zadruga v Zužemberku predvideva, da bo proizvodnja pšenice v letu 1963 po za slugi razširjenega obsega kooperacijske setve pšenice in s setvijo večjih količin priznanega kvalitetnega semena ter s setvijo pšenice na lastni ekonomiji tolikšna, da bodo potrebe za domače potrošni-

ke krite iz tega področja in da bo še nekaj tržnega riška pšenice.

Po dosedanjih ocenah bo letos zadruga izvoznikom prodala razno blago od drv do živilne v vrednosti 57.000 dolarjev. V letu 1963 se bo prodaja za izvoz predvidoma povečala na vrednost 112.000 dolarjev.

Za izvedbo teh dveh nalog v zadrugi že sprejemajo potrebne ukrepe. M. S.

Asfaltiranje v novomeški občini

Cestno podjetje Novo mesto je pretekli mesec napravilo asfaltno prevleko na cesti Mačkovec - Novo mesto. Pravkar asfaltirajo odcep avtomobilske ceste pri Karteljem. Ko bodo to opravili, bodo pričeli vnovič asfaltirati cesto Vavta vas - Novo mesto, ki je že precej izrabljena, in cesto Soteska - Zužemberk, ki ni nič boljša. V narču imajo tudi popravilo mostu pri Sotesti in še nekaterih cestnih mostov. Vsa dela pri asfaltiranju so se pričela malce pozno, to pa zato, ker cestnemu podjetju primanjkuje tovrstne mehanizacije. Kljub vsemu pa smo lahko veseli, saj temeljita popravila asfaltiranih cest dokazujejo, da smo jih pričeli skrbneje vzdrževati.

Največji sejem v povojnih letih

Ker je suša tudi v nekaterih naših predelih že začela gospodariti in kmetovalcem zmanjkuje krme, skušajo živino prodati. V ponedeljek, 3. septembra, je bilo na novomeški živinski sejmu prignano 529 glav goveje živine, kar je povojni rekord. Od teh so jih 228 prodali po večini domačim kmetovalcem, nekaj glav pa je odkupila zagrebška tovarna »Sljeme«. Za govedo so veljale take cene: voli od 180 do 200 din kg, krave od 80 do 120 din kg, mlado živino pa so prodajali od 165 do 195 dinarjev kg.

Tudi promet s prašiči je bil velik. Naprodaj jih je bilo 787, prodanih pa 531. Prašiče so prodajali po 4000 do 6500 dinarjev.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Nasvet, ki ga je dal tovariš Tito ob ogledu vinske razstave v Ljubljani, je dobrodošel tudi našim vinogradnikom. Se zlasti ne gre prezreti njegovega opozorila, da je perspektiva vinarstva le v sodobni, specializirani proizvodnji z nizkimi stroški. Na to opozarja tudi pouk letošnjega leta, ko nismo uspeli izprazniti starih zalog, medtem ko se nam obeta že nov, rekorden pridelek. Tudi na tujem tržišču, ki ga je treba dobro poznati, ne uspevamo brez dobre kvalitete naših vin.

O problemih proizvodnje in prodaje vina so govorili tudi na nedavnem posvetovanju v Ljubljani. Podčrtali so predvsem nalogo, da bi se morale vinske kleti uveljaviti ne le kot odkupovalci, ampak predvsem kot organizator večje in kvalitetnejše proizvodnje. Z zasebnimi kmetovalci bi morale vzpostaviti solidne odnose, tako da bi vinogradniki imeli ekonomski interes oddati ves pridelek vinski kleti. Bolj bi morale upoštevati tudi potrebe tržišča, okus potrošnikov, ne pa se držati samo edinega kriterija — količine alkohola.

Po prvih cenitvah bo letošnji pridelek vin za 16 odstotkov večji kot lani. Tržni presežki bodo znašali približno 29.000 vagonov, medtem ko je še kakih 12.000 vagonov starih zalog. Imamo pa vse pogoje, da bi te količine plasirali na trg. Obstaja tudi realna možnost ne le doseči, ampak tudi preseči predvideni izvoz vina, toda le, če bomo posvetili vso pozornost proučevanju tujega tržišča. Tudi domača potrošnja bo prispevala k izpraznitvi zalog in prodaji novega pridelka, če bodo cene vsaj na ravni cen iz leta 1960 in če bodo gostinci pokazali malo več smisla za okus in želje potrošnikov.

• Kljub suši, ki je zmanjšala letošnji pridelek, menijo, da bodo važni življenjski artikli, kot so krompir, fižol, čebula, zelje, jabolka in drugo potrošnikom zagotovljeni v zadostnih količinah. Ceno krompirja, ki se zdaj neupravičeno suče okoli 40 dinarjev, bodo prej ko slej znižali, brž ko bodo v prodaji zadostne količine. Letina jabolk v Sloveniji sicer ne zadošča za kritje potreb, toda s pridelkom iz vse države bo mogoče zadovoljiti povpraševanju. Pripravljajo tudi

VINSKE KLETI NAJ NE MISLIJO LE NA ODKUP

ukrepe, da bi uravnovesili preskrbo s povrtnino in sadjem, ki je zdaj neurejena oziroma izredno draga.

• Skupna seja zveznega zbora in zbora proizvajalcev bo 20. septembra. Na seji, ki ji bodo prisostvovali — če bodo poslanci sprejeli predlog predsednika skupščine — tudi člani zveznega odbora SZDLJ, bodo obravnavali osnutek nove ustave. — Naš list bo objavil daljše, pregledne izvlečke iz osnutka in njegove obrazložitve v številki, ki bo izšla 27. septembra.

• 29. septembra bo, kakor smo že poročali, pionirski dan — šole prost dan, namenjen proslavljanju 20-letnice pionirske organizacije. V Ljubljani bo na ta dan začetek centralne proslave. Iz vsakega pionirskega odreda v Sloveniji bo prisostvoval proslavi v Ljubljani en pionir oziroma pionirka, ki je bila izvoljena na odredni konferenci, in 10-članska delegacija pionirjev iz

vsake republike. V Ljubljano bo prišlo okrog 1300 pionirjev, ki bodo gostje ljubljanskih pionirjev.

• Pred dnevi je bila v Beogradu konferenca afriških študentov, ki študirajo v Evropi. Zbralo se je približno 300 delegatov, ki zastopajo 34 afriških držav. Konferenco je pozdravil član zveznega odbora SZDLJ Milentije Popović. Predstavniki konference je sprejel tudi tovariš Tito. Udeležencem konference so prebrali večje število poslanic afriških voditeljev.

• Predstavniki zagrebške velesejma je na tiskovni konferenci povedal novinarjem, da se bo letošnjega jesenskega velesejma, ki je 63. po vrstnem redu, udeležilo 5000 podjetij iz 37 držav. Površina razstavnega prostora bo znašala 136.000 kvadratnih metrov.

• JAT bo prihodnje leto znatno izboljšal hitrost in udobnost potovanja. Na devetih mednarodnih progah bo uvedel reaktivna letala. V notranjem prometu bo povečal število letalskih prog. Med drugimi bo uvedena tudi nova sezonska proga Split-Ljubljana.

• V nedeljo so na Košutnjaku (Beograd) odprli atletsko mesto, kjer bodo med bližnjim VII. evropskim prvenstvom v atletiki nastanjeni najboljši tekmovalci in tekmovalke iz 28 držav.

• Nedeljska prometna nesreča pri Danilovgradu v Crni gori je terjala šest smrtnih žrtev. Vseh 24 poškodovanih potnikov so zdravi v bolnišnici. Do nesreče je prišlo, ker se je avtobus, poln potnikov, nenadoma zavalil v brezno. Šofer, ki je opazil, da je prišlo do preloma vezi ali volana, je zaman poskušal, da bi avtobus obrnil proti bregu.

• Po dosedanjih uradnih podatkih je bilo v katastrofalnem potresu v Iranu kakih 28 tisoč mrtevih in ranjenih. Na področju, ki jih je opustošil potres, je že prispelo na tisoče vojakov in prostovoljcev, da bi preprečili epidemije in pomagali preživeti. Posebne ekipe so začele pokopavati mrtevce. Nevarnost nalezljivih bolezni se je povečala zaradi hude vročine in pomazanja vode. Na potresnem področju je približno 163 vasi spremenjeno v ruševine.

• Predsednik Tito je poslal iranskomu šahu Rizi Pahleviju brzojavko, s katero je izrazil iskreno sožalje zaradi posledic katastrofalnega potresa.

• Sovjetska zveza je v torko ostro protestirala pri vladi ZDA, ker je ameriško izvidniško letalo »U-2« ponovno kršilo suverenost sovjetskega prostora — v notj je med drugim rečeno, da je 30. avgusta letelo letalo »U-2« deset minut nad sovjetskim ozemljem in teritorialnimi vodami na Daljnem vzhodu, 65 km vzhodno od mesta Južnosahalnska. Sovjetska nota nadalje opozarja na to, kakšne resne mednarodne posledice je imel P. F. Wersov vohunski polet z letalom »U-2« v maju 1960. leta, katerega je obsodil tudi predsednik Kennedy.

• Francoski predsednik general de Gaulle je v torko prispel v Bonn na uradni obisk, kjer bo ostal do nedelje. To je prvi primer v zgodovini, da prihaja šef francoske vlade na uradni obisk v Nemčijo, Francoska agencija AFP poudarja, da obisk predsednika de Gaulle »očito označuje pomiritev med obeh ljudstev«.

Avtomobili - in mlekar!

Članek »AVTOMOBILI ALI MLEKARNA«, ki ga je objavilo DELO v četrtek, 30. avgusta 1962, je sprožil precej različnih komentarjev. Ker smo o nekaterih problemih IMV obširneje poročali predkri teden, smo se v interesu naših naročnikov in bralcev tokrat obrnili z vprašanji o bodočnosti novomeške mlekarne na nekatere odgovorne tovaršice v KGPK Novo mesto. Gre za pomembno vprašanje, ki zanima slehernega prebivalca novomeške komunne, zato upamo, da bodo pristojni sveti in sam občinski ljudski odbor v Novem mestu posvetili problemu potrebnih prostorov za obe podjetji kar največ skrbi in da bodo v soglasju s kolektivom našli tudi najustreznejšo rešitev.

Industrija motornih vozil v Novem mestu se je razvila tako naglo, da ji je prostor, kjer stoji novomeška mlekarna, postal življenjsko potreben. Po drugi strani pa je mlekarne nujno potrebna za preskrbo Novega mesta in zaradi perspektivnega razvoja kmetijstva na našem področju. Sožitje IMV in mlekarne na sedanjem prostoru je ob vsem tem nemogoče. Razprave o tem: ali avtomobil ali mleko, opozarjajo, da je treba problem reševati z dobrisno mero razumevanja in strpnosti. Obiskali smo tri tovaršice iz KGPK in jih zaprosili, naj nam o stvari povedo kaj več.

● Tehnični vodja mlekarne tov. Ludvik Dvořák je povedal:

— Mlekarne je zgrajena za predelavo 20 tisoč litrov mleka na dan, tehnološka izvedba pa to, žal, onemogoča. Zmogljivost pasteurizatorja ni prirejena zmogljivosti čistilca in posnemalnika, zato sta slednja izkoriščena samo 60 odstotno. Pasteurizator lahko predela v 8 urah 18 tisoč litrov mleka. Vsak dan ga predelamo povprečno 6500 do 7000 litrov, od tega 850 litrov za prodajo v Novem mestu, iz preostanka pa izdelujemo sir, maslo in kazein. Mleko odkupujemo v 44 zbiralnicah od zasebnih proizvajalcev in hkrati od 13 obratov družbene proizvodnje. S prodajo mleka in mlečnih izdelkov doslej ni bilo težav.

Razširitev IMV že onemogoča obratovanje mlekarne, ker sta oba objekta preblizu. Prehranski izdelki zahtevajo visoko higienske pogoje. IMV zastrepuje zrak z delčki, ki nastajajo pri obdelavi kovin, in z vjemom po bencinu, nafti, oljih ter po barvilnih iz lakirnice. Naš obrat je tako kot vse mlekarne opremljen z ventilatorji, ki imajo nalogo skrbeti za čist in svež zrak v prostorih. Naši ventilatorji pa vsesavajo okužen zrak. Bakteriološke analize, ki jih vsak dan opravljamo, so pokazale, da se je stopnja okuženosti zraka v zadnjih dveh letih močno povečala. Zato smo morali opustiti proizvodnjo penicilina, ki ga uporabljamo pri izdelavi visoko kvalitetnega penicilinskega sira. Zaradi nevarnosti posredne in neposredne okužbe bi po obstoječih sanitarnih predpisih naša mlekarne že morala prenehati obratovati.

● Inž. Ludvik Vrhovec iz KGPK:

— Nekateri so v začetku razprav okoli IMV in mlekarne resda izjavljali, da je treba mlekarne likvidirati, ker je nedonosna in ker ovira razvoj IMV. Podrobnejši študij pa je dokazal, da naše področje mlekarne potre-

buje in da bi bila velika škoda, če bi jo izgubili. Zato smo se odločili rešiti problem tako, da mlekarne ostanemo, in že iščemo prostor, primeren za gradnjo nove stavbe.

Potrošnja konzumnega mleka se bo v bodočnosti z razvojem Novega mesta prav gotovo za trikrat povečala, preostanek mleka pa bomo predelovali v sire, vendar v manj vrst kot doslej. Nove prostore bo treba zgraditi tako, da bo tehnološki postopek enostavnejši in bo zaposlenih manj ljudi. V sedanjih prostorih je namreč število zaposlenih glede na ustvarjeni dohodek največje breme.

Z likvidacijo mlekarne bi prizadeli odkupno mrežo za mleko; molznost krav, ki smo jo z velikim trudom povečali, bi se na ta način prav gotovo zmanjšala. Razen tega se kmetijska proizvodnja pri nas odločno usmerja v živinorejo. Tudi na krave molznice mislimo; v Jurki vasi že gradijo hlev za 100 krav molznic, KGPK pa ima v trdnem investicijskem programu gradnjo podobne večje mlečne farne v bližini Novega mesta. Po vsem tem je odveč poudarjati, da brez mlekarne ne bo šlo!

● Direktor KGPK tovaršice Tone Pirc:

— Naš DS je o mlekarne že razpravljali in se odločil, strokovnjaki pa ta problem že konkretno rešujejo. Raz-

voja IMV ne nameravamo zavirati, mlekarne pa ne moremo prepustiti tako dolgo, dokler ni rešeno vprašanje nove gradnje in lokacije. Preden govorimo o likvidaciji mlekarne, moramo pomisliti na s trdom doseženo proizvodnjo mleka na naših obratih, v ostalem socialističnem sektorju in v individualni proizvodnji. Mlekarne je osnovni pogoj za široko zastavljeno pitanje živine po naših investicijskih programih. Mladšo živino in pujske nameravamo kupovati od kmetov. Če ne bo organiziranega odkupa mleka, nam kmetje živine ne bodo prodajali, ker bodo mleko sami potrošili za pisanje goved, na katera računamo mi.

Po dogovoru bo KGPK oskrbel načrte za novo mlekarne, ljudski odbor bo doletel novo lokacijo, IMV pa bo prispeval sredstva v vrednosti sedanje stavbe mlekarne. Ko bo to troje rešeno, bomo obrat lahko predali IMV. Kolikor bi se uresničitev tega dogovora zavlekla in ogrožala razvoj IMV, bomo že v začetku gradnje začasnno prepustili odkup mleka in preskrbo Novega mesta s konzumnim mlekom ljubljanski mlekarne.

● Naš komentar bo tokrat zelo kratek. Razpravljati o tem, da je treba mlekarne likvidirati, češ da je vedno delala z izgubo, temu nasproti pa postavljati visoke številke proizvodnje IMV, je enostransko. Odpraviti je treba vzroke za izgubo in mlekarne preseliti v nove prostore. Ne smemo pozabiti, da je družba pred 10 leti v mlekarne vložila 176 milijonov investicij! Razumnejša od razprav, kako mlekarne likvidirati, so torej razglabljanja o tem, kako jo obdržati. Ne pozabljamo na potrošnika, saj se bo tudi potrošnja mleka v Novem me-

stu povečala! Ljudski odbor bi na primer prodajo mleka iz mlekarne lahko povečal vsaj za 100 odstotkov, če bi prepovedal neposredno prodajo (marsikje se je to zelo obneslo). Obstoj mlekarne je tesno povezan tudi z življenjsko proizvodnjo, kot smo lahko razbrali iz razgovorov. Boljše od gesla: »mlekarne ali avtomobili« je prav gotovo geslo: mlekarne in avtomobili! IMV brez dvoma potrebuje prostor, zato mu ga moramo dati, mlekarne pa moramo prejeti zagotoviti druge prostore. Najboljše, kar moramo storiti po trezni presoji, je odločitev: smo za avtomobile in za mlekarne, saj je oboje, kot smo videli, družbeno koristno in potrebno!

Odpravimo anarhijo v gozdarstvu

(Nadaljevanje s 1. str.)

sejši SZDL so člani plenuma in strokovnjaki izrekli vrsto zelo konkretnih svaril in pobud, ki jih lahko strnemo v skupno ugotovitev: nujno moramo nekaj ukreniti za pospeševanje gozdne proizvodnje in izboljšanje gozdnih tal! Zadnji čas je, da se učinkovito zavzamemo za gozd in s tem za našo lesno industrijo ter za izvoz.

Poročali smo že, koliko milijard izgubimo vsako leto, ker v zasebnih gozdovih v okraju ni načrtne nege in zaradi tega tudi ne prirastka, kot bi ga lahko imeli. Žal, se zadnje čase na terenu razpravlja samo o organizacijskih oblikah gospodarjenja z gozdovi, ne pa o tem, da je treba predvsem v celoti zajeti vsjo blagovno proizvodnjo iz gozda v socialistični sektor. Precej je nejasnosti, kaj pravzaprav uvaja novi zakon: zlonamerno se ponekod širijo neresnične vesti o odvzemu gozdnine in podobnem, ko gre v resnici samo za to, da postane dotedanji lastnik gozda

Prpriave za naslednjo sejo okrajnega odbora SZDL

Včeraj je bila seja občinskega odbora okrajnega odbora SZDL in predsedstva okrajnega sindikalnega sveta, na kateri so obdelali gradivo s področja zdravstva in socialnega zavarovanja, ki bo predloženo okrajnemu odboru SZDL. Obdelali so tudi gradivo organizacijsko-kadrovsko komisije o delovanju krajevnih organizacij SZDL, ki je tudi pripravljeno za sejo okrajnega odbora. Sprejela so tudi sklepe zadnje seje okrajnega odbora o kmetijstvu in gozdarstvu.

Ustanovitev novega podjetja

Zaradi likvidacije obrtnega gradbenega podjetja »Maroka« je bilo nujno potrebno ustanoviti sorodno podjetje. Oba zbora - ObLO sta na seji 31. avgusta sprejela sklep o ustanovitvi Komunalnega podjetja. To podjetje bo predvsem izkoriščalo peskokope in kamnolome na območju sevniške občine in proizvajalo cementne izdelke. Nadalje bo organiziralo vrsto obrtnih dejavnosti, kot soboslikarstvo, pleskarstvo, avtoprevoznstvo, mizarstvo in kolarstvo. Bavilo se bo tudi z manjšimi gradbenimi in investicijskimi dejavnostmi podjetja s časoma vzdrževanji. Po potrebi se bo razširila.

Podjetje se mora konstituirati najkasneje do 31. decembra letos. Dolžnost direktorja opravlja do nadaljnega Lojze Račić.

V vsakem nadstropju novega samskega doma SGP Pionir v Novem mestu sta razen vzorno urejenih sanitarnih in umivalnic s toplo in mrzlo vodo še po dve klubski sobici, kjer bodo bodoči stanovalci prebirali časnik, igrali šah in prebijali čas v pomenku. Na sliki pri ogledu nove stavbe se nekateri kar niso mogli ločiti od prijetnega prostora, lepih mizic in stolov; prvi »otvritveni« pogovor je kaj hitro oživel...

naš soproduktorec v gozdu, v nobenem primeru pa ne več trgovec z lesom! Gre za podružbljenje gozdne proizvodnje, za vključevanje lastnika v to proizvodnjo! Gre nadalje za to, da bomo sekali samo tam, kjer je les zrel, da bomo gozd načrtno gojili in da nam bo dajal to, kar nam lahko pri pametnem gospodarjenju nudi.

Pri tem pa je, kot rečeno, precej zmede, ker organizacije, zdruge, gozdarji in drugi kmetom marsikje še niso pravilno obrazložili novih načel gospodarjenja z gozdovi. Nujno potrebno je, da se strokovni kader (inženirji, gozdarji, logarji, uslužbenci zadrug in KGP) najprej sam dodobra seznanijo z vsem, kar je na tem področju novega.

nato pa z enotnimi stališči stopi skupaj z vodstvi krajevnih političnih organizacij na vas in obrazloži vse, kar kmetom zanima. Gre za dolgoročno politiko, kjer so potrebna čvrsta stališča. Potrebno bo precej političnega dela in enotnih nastopov vseh činiteľjev v komunah, od ljudskega odbora do slehernega logarja v gozdu!

Uresničiti to nalogo je sklep vodstva SZDL v našem okraju; konkretne naloge s tega področja sprejemajo te dni občinski odbori SZDL, hkrati pa so to tudi najvažnejše naloge vseh ostalih družbeno-političnih organizacij, strokovnih društev KGP, zadrug in kmetov v okraju. Dosedanji nered v gospodarjenju z gozdovi moramo odpraviti.

Z A B E L E Ž E N O

Gospodarska zbornica za okraj Novo mesto je 31. avgusta sklicala posvet o vključevanju manjših podjetij v izvozno dejavnost. Na posvet je bilo vabljenih 15 manjših podjetij, vabilu pa sta se odzvali samo dve: Zavod za čebelarstvo - obrat Semič in Konfekcija papirja Videm-Krško.

Semiški obrat Zavoda za čebelarstvo že izvaja žagani les, noge za pohištvo in skrinjice za igrače, prihodnje leto pa bo povečal izvoz svojih izdelkov za 100 odst. V razpravi so ugotovili, da bi kazalo proučiti možnost za združitve Zore-Crnomelj, Lesno predelovalnega podjetja Metlika in semiškega obrata Zavoda za čebelarstvo, ker bi nato laže proizvodnjo organizirali, bi specializirali in boljše izkoristili strojno opremo. Konfekcija papirja v Vidmu-Krškem se ne izvaja, na pobudo s posveta pa bo v stikih s Kemikalijem iz Ljubljane in Kemikalijo iz Zagreba skušala proučiti inozemsko tržišče in bo nato preusmerila proizvodnjo v izdelke za izvoz.

Na posvetu so lahko razpravljali zgolj o teh dveh podjetjih, ker ostalih iz nerazumljivih vzrokov ni bilo. Opravičil se je samo predstavnik Farmisovega obrata Krka iz Novega mesta. Premogovnik Senovo, Tovarna šivalnih strojev Mirna, Obrtno-kovinarska zadruga Videm-Krško, Mizarstvo Videm-Krško, Industrija obutve - Novo mesto, Bor - Dolenske Toplice, Belokranjska - Crnomelj, Beti - Metlika ter Imperial - Videm-Krško se posveta niso niti udeležili niti se niso opravičili. Videti je, kot da izvoza ne smatrajo za dovolj pomembno nalogo.

In vendar o izvozu govorimo in pišemo že vse letošnje leto! Poudarjamo, da morajo vsi kolektivi graditi svoj razvoj na proizvodnji za domači in inozemski trg, kot dveh enakovrednih temeljih. Govorimo o tem, da je pri sedanjem stanju izvoz mnogo več kot pa zgolj patriotska dolžnost vsakega kolektiva. Kljub temu pa ima več podjetij, ki smo jih našli malo prej, težave s prodajo izdelkov na domačem tržišču. Prav gotovo posvet v nekaj urah ne bi rešil vključitve prizadetih v izvoz, brez dvoma pa bi lahko marsikaj prispeval k perspektivnemu preusmerjanju proizvodnje in k izmenjavi izkušenj, saj zelo pogosto ugotavljamo, da so naši kolektivi pri dokajšnjih težavah, s katerimi se zadnje čase srečujejo, vse preveč zaprti vase. Popolna nezainteresiranost in neresnost, ki so jo pokazali vabljeni kolektivi, je zato toliko bolj vredna obsodbe.

Letni plan v gradbeništvo bo izpolnjen

Z ozirom na realizacijo, doseženo v prvem polletju, je gradbeništvo v novomeški občini najbolj problematična panoga, saj je ustvarilo le 38 odstotkov realizacije. Brez dvoma je gradbeništvo sezonsko, kljub temu pa je bilo ustvarjenega precej manj, kot je dolocila dinamika plana. In celo za 15 odstotkov manj kot v enakem razdobju lani. Do 30.

Z brigado v Makarsko

Z republiško brigado, ki bo v začetku septembra odpotovala na obnovo pri zadnjem potresu porušenega Makarske, bo iz novomeškega okraja odšlo šest mladincev. Okrajni komite LMS Novo mesto je že zbral prijave mladincev, ki bodo odšli na to akcijo.

ZASLUZEN USPEH!

V nedeljo so odbojkarice domačega Partizana slavile zaslužen zmago. Premagale so odbojkarice Kranjskega Triglava s 3:1. Gostje v letošnjem tekmovanju še niso izgubile robežnega srečanja in jim je to prvi poraz. Domače odbojkarice pa so se na ta način odločile za poraz v Kranju in se jako izenačile s Kranjčankami na tekmovanju lestevici.

Zaradi vročine tekma ni bila preveč živa, kljub temu pa je bila zanimiva. Pri domači ekipi se je poznala odsotnost treh igralnic, ki so jih morale nadomestiti rezerve, ki se še niso prav živlele v ekipi. Kljub začetku sezone smo s prikazano igro deklet zadovoljni. Vse kaže, da so naše odbojkarice med najboljšimi v republiki in da bodo pri bližnjih kvalifikacijskih tekmah za vstop v zvezno odbojkarstvo ligo igrala vidno vlogo.

Odbojkarice Partizana so nastopile v naslednji postavi: Dokl, Zunič, Keber, Kožuh, Cuček. Bele in Horvat. Gledalcev je bilo 300, tekmo je sodil Romih.

Tri nove učilnice

V kratkem bodo začeli nad gimnazijsko telovadnico v Novem mestu zidate nove prostore, v katerih bosta gimnazija in učiteljske imeli tri nove učilnice, kemični laboratorij in kabinet. Dela bodo veljala okrog 15 milijonov dinarjev, financirala pa se bodo iz medobčinskega sklada za šolstvo.

»ISKRA« bo stekla ob koncu oktobra

O obratu »Iskra« v Novem mestu zaključujejo zadnja gradbena in pripravljajna dela. Tovarna bo predvidoma začela obratovati okrog 29. oktobra letos. V kratkem bodo namestili stroje in opremo in poskusili z obratovanjem. - Hkrati potekajo pripravljajna dela za steklarne. Predvidevajo, da se bodo gradbena dela začela že letošnje jesen.

Vsak četrtek:
DOLENJSKI LIST!

EKONOMSKA ŠOLA

oddelek za odrasle in strojepisni tečaj

NOVO MESTO

Pričetek pouka na Ekonomski šoli bo v ponedeljek, dne 17. septembra, na oddelkih za odrasle in strojepisnem tečaju pa v torek, 18. septembra.

RAVNATELJSTVO

RAZMIŠLJANJE PO PASJIH DNEVIH

Tovariš urednik, marsikdo se ob vročih dnevih v Novem mestu vprašuje: »Kam na kopanje?« Res je, da imamo Krko, vendar ni kopališča, voda je vse prej kot čista in primerna za kopanje itd.

Pred vojno je bilo pod železniškim mostom leseno kopališče, in sicer tam kjer so danes igrišča za odbojko. Ker pa so odborniki mestne občine videli, da kopališče ne ustreza, so hoteli zgraditi tri zidane bazene in kabine ter urediti prost dostop do Krke. Čeprav so bili načrti že izdelani (morda še kje obstajajo), zaradi vojne ni prišlo do uresničitve. Bazen naj bi se pooblikoval s pomočjo črpalke, pozneje pa naj bi zgradili še ogrevalne naprave. Razen tega so bila tedaj tudi prijubljena kopališča pod spodnjim in zgornjim jezom, kar sedaj zaradi nizke vode ni možno, ter na potoku pod Grmom. Ker se mi zdi, da je za gradnjo novega kopališča namenjeno 7 milijonov, bi bilo bolje, da bi bilo premislili. Ali ne bi bilo bolje, da bi pričeli z gradnjo olimpijskega in otroškega bazena nekje v bližini stadiona, blizu ostalih predvidenih športnih objektov? Ta bazen bi lahko služil dvojnemu namenu — športu in rekreaciji.

In še nekaj besed o kampu in avtokampu v Novem mestu! Sedanja prostror na kopališču na Loki ne ustreza današnjim potrebam. Nujno je treba najti primernejši prostor. Na misel mi prihajajo mladi Nemci in taborniki iz Splita, ki so taborniški pod pralnico peska oziroma v Portovaldu. Uredile bi se le primerne naprave in zasadilo drevje. Tako bi lahko dobili idealen prostor, ki bi bil nekoliko odmaknjen od središča in lahko dostopen. Poiskati moramo najboljšo rešitev, da bo vsem v korist in zadovoljstvo! Za tak objekt ne bi odrekli pomoči tudi državljani v obliki občinskega posojila ali kako drugače. Premislimo in odločimo!

Franc Segedin, Novo mesto

ODPRAVIMO GRDO NAVADO!

Tovariš urednik, rada bi opozorila na grdo, nedostojno razvado, ki jo srečujemo vedno znova. Menim, da se je v naše pogovore vse preveč vrnilo preklinjanje, pa naj gre za drobne, vsakdanje »male klevetice« ali za umazano, prostaško psovanje, kakršnega neredkokrat srečamo na cestah, železnicah in avtobusih, zlasti pa, žal, tudi v gostinskih obratih. Ne vem, ali so mnogi ljudje ofopeli in sploh več ne ločijo dostojnega govorjenja od klevetic ali pa so do te grde navade tako brezbržni, da jim je res vseeno, kdaj jim prileti iz ust psotka. Poznam marsikaterega otroka, ki se je te grde navade naučil doma; starši vse premalo pazijo na to, kaj in kako pred mladino govorijo. Drugje spet so otroci izpostavljeni vplivu ulice, kjer klevetne niso redke. Če bi se vsakdo izmed nas zavedal odgovornosti, ki jo ima do otrok, do svoje okolice in do jezika, bi preklinjanje (za šalo ali zares) veliko manj, oz. bi to grdo razvado, ki nam ni prav nič v čast, sčasom tudi odpravili.

MARIJA SKETA, Brežice

ZAKAJ NI NA VINICI RAZGLEDNIC?

V nedeljo, 26. avgusta sem s skupino turistov obiskal nekatere kraje v Beli krajini. Ogljedali smo si razne zname-

nitosti iz preteklosti ter se veselili uspehov, ki so jih Belokranjci dosegli po osvoboditvi. Ves čas potovanja so nam v mislih rojili verzije Zupančičevih pesmi, kajti človeku postajajo jasnejši in razumljivejši, ko sam stopa po belokranjski zemlji in vsrkava njeno lepoto. Zato smo ves čas gojili željo, da bi čimprej prišli v Vinico, kjer se je rodil veliki ljudski pesnik.

Po ogledu rojstne hiše pa smo bili skoraj užaljeni, ko nam je oskrbnica pesnikovega muzeja povedala, da še daleč časa nimajo nobenih razglednic s pesnikovo podobo ali sliko njegove rojstne hiše. Dejala je, da ji je zelo nerodno, vendar to ni njena krivda, saj so že večkrat fotografirali pesnikov spomenik, vendar je ostalo le pri tem. Ali so odgovorni ljudje res pozabili na svojo dolžnost?

SLAVKO SMERDEL, Videm-Kriško

DOBILI SO SAMO TRI PRIJAVE

Tovariš urednik, Novomeščanom je menda težko ustreči. Lani, ko ni bil organiziran prevoz z avtobusi k otvoritvi mednarodne kiparske razstave v Kostanjevici, je nekdo javno kritiziral podjetje GORJANCI. Letos je bilo za to možno dovolj reklame. Lepaki po mestu, v radiu in v domačem listu, vendar so se do sobote opoldne prijavili samo trije ljudje. Avtobus je bil pripravljen, stroški za celodnevni izlet niso bili pretirani, prijav pa ni bilo. Bo zdaj spet godrnjanje?

IVAN SKOCIR, Novo mesto

Tekmovanje krajevnih organizacij SZDL

Organizacijsko-kadrovska komisija okrajnega odbora SZDL pripravlja že od zgodnjega poletja analizo dela krajevnih organizacij v novomeškem okraju. Po predlogih komisije so občinske komisije obravnavale nekatere sugestije za izboljšavo stanja v krajevnih organizacijah. O tekmovalnem posvetovanju se pričeli teze za tekmovalno, ki bi zajelo večino vsebinskih in organizacijskih dejavnosti krajevnih organizacij. O tekmovalnosti kot načinu in sredstvu za odpravo napak in slabosti bo dokončno sklepal okrajni odbor, krajevnim organizacijam pa bo sodelovanje

Na zadnjem plenumu občinskega odbora SZDL v Brežicah so člani odbora poslušali tudi polletno poročilo nadzornega odbora OBLO SZDL; po razpravi so nadzornemu odboru izrekli priznanje za vestno delo. Taka priznanja so v naši praksi bolj redka. Zakaj ga je zaslužil nadzorni odbor brežiškega občinskega odbora Socialistične zveze? Nadzorni odbor OBLO SZDL v Brežicah je prekinil s prakso, da bi samo dvakrat na leto pregledal finančno-materialno poslovanje občinskega odbora in s tem že opravičil svoj obstoj. Odbor, v katerem so Ervin Blažević (predsednik), in Ivan Kostevc, Ivan Kolenec ter Oto Oršenič (člani), si je sestavil načrt dela, ki pomeni izdatno po-

moč za celotno delo Socialistične zveze v občini. Razen rednih, še običajnih pregledov gospodarskega in finančnega poslovanja OBLO SZDL bo odbor še posebej pomagal občinskemu političnemu vodstvu. Tako so njegovi člani že obiskali tri krajevne organizacije SZDL in jim neposredno pomagali. Bil je v Cerkljah, Sromljah in Veliki Dolini; pregledali so finančno poslovanje, člansko evidenco, dali so navodila za nadaljnje delo odborov teh krajevnih organizacij, hkrati pa so se povsod z odborniki krajevne organizacije pomenili o vsakodnevnih vprašanjih. Omeniti je treba, da imajo v vseh treh omenjenih organizacijah vzorno urejene blagajne, matične knjige in tesen stik med odborniki, kot tudi s pristoj-

nim krajevnim odborom. Do konca leta bo nadzorni odbor obiskal še drugih 12 krajevnih organizacij in jim pomagal z nasveti ter s praktičnim delom.

Nadzorni odbor je smatral za potrebno opozoriti občinski obrat SZDL tudi na to, da je doslej v Brežicah premalo sodelovanja z mladinsko organizacijo, poziviti pa bo treba delo idejno-vzgojne komisije in komisije za družbeno upravljanje. Na plenumu so ugotovili, da so člani nadzornega odbora hkrati tudi člani občinskega odbora SZDL in morajo že zato sproti sodelovati v rednem delu OBLO SZDL. Posebna opozorila nadzornega odbora zato verjetno v taki obliki ne bodo potrebna, saj jih mora v celoti nadomestiti redno uresničevanje nalog odbora. Bolj pa bo v mnogih krajevnih organizacijah treba zaostri vprašanje plačevanja članarine, ki je eno glavnih meril članske pripadnosti. V nekaterih krajih je odstotek volivcev v vrstah SZDL še zelo nizkega; tudi tu bo treba več analitičnega dela, pri čemer bo nadzorni odbor skupaj z občinskim odborom SZDL moral ugotoviti vzroke.

Ustanovljen je zavod za razvoj kulture in prosvete

Občinski ljudski odbor v Brežicah je ustanovil Zavod za razvoj kulture in prosvete, ki zajema v svojem delovanju poslovanje dosedanjega podjetja »Kino«, Centralno občinsko knjižnico in Prosvetni servis. Združitev teh ustanov se je pokazala kot nujna. Do sedaj so posamezne enote poslovale ločeno, v bistvu pa delajo vse na enakem področju in si prizadevajo za dvig kulturnega življenja v Brežicah.

Glavne naloge novo ustanovljenega zavoda bodo predvsem v posredovanju dramskih, glasbenih in drugih umetniških prireditev. V zvezi s tem bo zavod oskrboval vsa prosvetna društva na območju brežiške občine s potrebnimi rekviziti in literaturo. Prav tako bo pomagal

pri razvoju ljudskih knjižnic in pri usmerjanju klubskega življenja, ki do danes kljub mnogemu govorjenju še ni zažvelo.

Glavno oviro za razvoj klubov predstavljajo prostor in sredstva za opremo. Če pa si je zavod zadal za nalogo rešiti tudi to vprašanje, bo pač moral zagotoviti sredstva. Govori se, da bo v novem prosvetnem domu, s katerim zdaj zavod razpolaga, zagotovljen prostor za klub. Vendar ne sme ostati le pri besedah, sicer se bodo meščani spet spraševali, zakaj se mladina izživlja samo v kavarni ob taroku.

Ena izmed nalog novega zavoda bo tudi skrb za redno predvajanje dobrih filmov, ki jih izbira s sodelovanjem sveta. Čeprav je zavod začel šele pred nedavnim poslovanjem, upamo, da bodo kmalu vidni uspehi. Tml.

Kam se odločajo

Letos je končalo obvezno šolanje na področju Novega mesta 925 učencev, od tega 32 odstotkov v nižjih razredih 358 učencev se je odločilo za nadaljnje šolanje. Značilno je, da se je zaposlilo v kmetijstvu oziroma na posevstvih le 6 učencev, kar je zelo malo. Med ostalimi, ki so se odločili za uk in zaposlitev, jih je odšlo največ v kovinsko, tekstilno in usnjarsko stroko. Med dekletki se jih je največ namenilo za trgovino. Po anketi, ki so jo izpolnile gospodarske organizacije, je na razpolago le 38 učnih mest in 55 mest za priučevanje. Seveda se to stanje pozneje vedno popravi.

OGLEDALO

Tovarišica Mira živi v majhnem podeželskem mestu. Končala je nepopolno srednjo šolo ter strojepisni tečaj, zdaj pa čaka na zaposlitev. Izbira v domačem kraju ni velika, vsakega pisarniškega dela se pa tudi noče oprijeti. Dvoje, troje mest je zanj sprejemljivih, a ker dolgo okleva, so tudi ta hitro zasedena. Na srečo ima oče lepe dohodka, tako da je Mira vedno oblečena po modri, pa tudi za klopete ob turški ji ostaja dovolj v žepu. Pred dobrim mesecem je v kavarni prisedla k meni in zadovoljno povedala novice: »Pomisli, dobila sem dve ponudbi iz Ljubljane! Verjetno bom sprejela službo tajnice v večjem podjetju. Nastop takoj! Z mano se silno veseliva, da sem po dolgem času našla vendar nekaj primernega.«

Cestitam ji. Mesto tajnice v lepo plačo v glavnem mestu ni majhna stvar, zlasti še za začetnico.

Toda čestitke so bile izrečene prezgodaj. Mira se vrača že drudo soboto nezadovoljna domov. Od tajnice zahtevajo po njenem mnenju nemogoče stvari: slepo tipkanje, obvladovanje pravopisa in včasih celo neplačano popoldansko delo. Kako skuha in postreže z njo le takrat, kadar pridejo poslovni gostje, Mira pa si je predstavljala to kot najpomembnejše opravilo.

»Nekulturni šefi, kaj hočemo!«, je dejala. »Jaz se trudim, da s svojim vedenjem do direktorja in njegovih strank napravim na vse kar najboljši vtis, oni pa kot da tega nič ne opazuje. Se celo za cvetje v kristalni direktorjevi vazi sama skrblim, prihranja za red in lep videz pisarne pa ni od nikoder. Moje prizadevanje in pozornost torej nista potrebna.« je nadaljevala že v samogovoru. Ogorčena je sklenila, da v tej službi ne bo ostala, skratka, da lu nima prihodnosti.

Svetujem ji: »Potrpi še nekaj časa, da se vživiš v kolektiv! Začetnica si, in o svojem delu nimaš še prave predstave. Pohvale nikjer ne dežujejo.«

Mojih besed ni vzela resno, pač pa je v materi našla dobrega zaveznika. Začudenemu šefu je dva dni kasneje izročila odpoved. Utemeljila jo je z zdravstvenimi razlogi, slabšo prehrano v menzi, oddaljenostjo od doma in direktor je potem samo še samoumevno prikimal...

Dekle zdaj spet prebira razpise. »Morda le najdeš kaj primernega, predvsem pa kulturnega šefa,« jo bodri mati. J.

Pred razpravo o novi ustavi

V prejšnjih treh številkah smo objavili razmišljanja samo o nekaterih vprašanjih v zvezi z novo ustavo. Tokrat pa objavljamo izveček iz razgovora, v katerem je sekretar ustavne komisije Džemal Bijadić pripovedoval o tem, kaj vsebuje in kako je razdeljen osnutek nove ustave.

Uvodni del osnutka nove ustave vsebuje glavna načela družbeno-ekonomske in politične ureditve socialistične Jugoslavije. Tu je govora o pravicah in dolžnostih delovnega človeka kot proizvajaleca in upravljalca, o združitvi narodov Jugoslavije v federativno socialistično skupnost, o temeljnih načelih političnega sistema in organov oblasti ter družbenega samoupravljanja, o vlogi in funkcijah predstavnih teles, o načelu omejitve ponovne volilnosti glede določenih funkcij, o osnovnih stališčih Jugoslavije v mednarodnih odnosih in o perspektivi za nadaljnji razvoj socialistične Jugoslavije. V uvodu bo zadržan naš nadaljnji razvoj, ki bo omogočil — kakor smo zapisali v enem izmed prejšnjih sestavkov — družbo na višji ravni. To bo mogoče s postopnim uresničevanjem komunističnih družbenih odnosov na temelju visoke produktivnosti, obilja proizvodov in razvitih demokratičnih socialističnih odnosov.

V uvodu bodo našete tiste pravice in dolžnosti, ki zagotavljajo nedotakljivo, z ustavo zagotovljeno osnovo položaja in vloge človeka v družbi. Družbena lastnina je — tako je zapisano v osnutku — negacija vsakršne lastnine. Delovni ljudje upravljajo z družbenimi sredstvi v okviru zakonov in plana, toda nihče — niti posameznik, niti kolektiv, niti družbeni državni organ — nima in ne more dobiti lastninske pravice nad njimi. Tako kot je dejal Marx: bistvo proizvodnje sredstev za proizvodnjo ni v ustvarjanju novega kolektivnega lastnika, ampak v tem, da na temelju družbenih sredstev za proizvodnjo, ki bodo omogočila obilje proizvodov, vsak lahko zadovolji svoje potrebe.

V uvodnem delu bo nadalje govora o utrjevanju bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov, o ustvarjanju pogojev za hitrejši razvoj nezadostno razvitih republik in območij, o postopni socialistični preobrazbi kmetijstva, o načelu prostovoljnosti združevanju kmetijskih delavcev, o zaščiti z zakonom določenega maksimuma zemljiške lastnine itd. V uvodu bo govora tudi o vlogi Socialistične zveze delovnih ljudi Jugoslavije kot najširše politične opore in oblike samoupravljanja delovnih ljudi, nadalje o Zvezi komunistov Jugoslavije kot gibalni in organiza-

torju narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije, v sedanjih pogojih pa kot o gibalni politični aktivnosti državljanov itd.

Drugi del obsega pozitivni del ustave, ki se sestoji iz treh delov. Prvi del se ukvarja načelno z družbeno-ekonomsko ureditvijo ter razčlenjuje osnovne postavke uvodnega dela. V drugem delu pozitivnega dela ustave je govora o organizaciji federacije. Ta med drugim predvideva, da bo skupščino sestavljalo pet zborov: zvezni zbor, gospodarski zbor, prosvetno-kulturni zbor, socialno-zdravstveni zbor in politično-upravni zbor. Zbor narodov, ki ga sestavljajo poslanci, delegirani od republik in avtonomnih enot, bo obstajal tudi v prihodnje. Zbor narodov bo še naprej v sestavu zveznega zbora, ločeno pa se bo sestajal, kakor to predvideva ustava (revizija ustave, zaščita enakopravnosti republik itd.).

Člani posameznih zborov — vsak zbor bo štel 120 članov — bodo voljeni kot delegacije ene ali več občin. Zbor narodov, ki pa, kot rečeno, obstaja samostojno kot zbor le takrat, kadar se ločeno sestane, bo sestavljalo 70 poslancev, ki jih bodo delegirale republike (vsaka po deset) in avtonomne enote (vsaka po pet). Za poslance zveznega zbora ne bo zadoščala samo izvolitev v občinski skupščini, ampak jih bo morala v referendumu potrditi še večina volivcev volilne enote.

Tretji del osnutka nove ustave vsebuje prehodne in zaključne določbe.

Predsednica upravnega odbora mednarodnega simpozija kiparjev FORMA VIVA inž. Vilma Pirkovič med pozdravnim nagovorom ob nedeljskem zaključku letošnjega srečanja. V ozadju kiparji Stane Jarm, Koichiro Shiota, Petar Smajčić, Hava Mehutan in Vojin Stojčić

Pred novo izobraževalno sezono

V ponedeljek je komisija za idejno vzgojno delo pri okrajnem odboru SZDL sklicala posvet upravnikov delavskih univerz in Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela o letošnjih programih izobraževanja. Zal sta manjkala upravnik DU iz Trebnjega in Metlike, zato pregled programov ni popoln. V tem času ima vseh pet univerz izdelane okvirne osnutke svojih programov, zavod pa že kar skoraj dokončen program. Da zadeva pri univerzah ni zaključena, je vzrok v tem, da čakajo še na sklepe svojih upravnih odborov, pristanke nekaterih podjetij in organizacij in podobno. Letos so osnutki programov že plod širšega kroga, žal pa še niso povsod prispelale svoje deleže ustrežne komisije občinskih komitejev ZKS in odborov SZDL. Nerazumljiv je tudi odpor nekaterih podjetij proti pravočasni planiranju izobraževal-

nih potreb, kar se kasneje nujno maščuje na račun kvalitete ali pa obsega. Letošnji osnutki se od lanskkih programov razlikujejo v nekaterih bistvenih novostih. Omeniti velja težnjo, da bi nudili poglobljeno znanje vrsti lanskkih absolventov raznih oblik izobraževanja, za to pa žal manjka programov in študij. Organizirali bodo razgovore z absolventi in jim nudili oporo pri nadaljnjem izpopolnjevanju. Nekatere DU bodo nehale vpisovati v večerno ekonomsko srednjo šolo zaradi precejšnje zapoljenosti takih delovnih mest. Odločna je tudi preorientacija na izobraževanje neposrednih proizvajalcev v podjetjih in kmetijstvu. Pri zadnjem je še posebej poudarjena kmečka mladina, ki ostaja doma na posestvih. Opaziti je tudi več in tesnejše navezave organizacij sindikatov in mladine na delavske univerze.

sveto uskladjati potrebe po izobraževanju predavateljev za ves okraj. Globlje bi se seznanili z načini izobraževanja kmečkega prebivalstva, kar bo ena važnih nalog te sezone.

DELAVCI: uporabljajte sredstva za osebno zaščito!

Nov letnik „KURIRČKA“

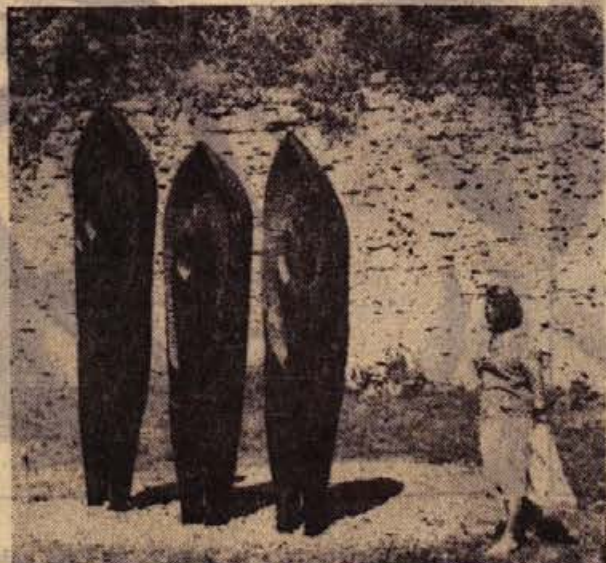
Z novim šolskim letom bo začel »Kurirčeka« izhajati v povečanem obsegu. Prinašal bo namreč razen beletrističnih in memoarnih spisov tudi sestavke, ki prikazujejo našo povojno graditve. To bo zanimalo zlasti starejši šolarje. Za najmlajše bralce pa je uredništvo poskrbelo tako, da bo objavljalo nekaj strani krajših in lepo ilustriranih sestavkov.

»Kurirčeka« bo v novem letniku objavljala tudi več spisov, ki jih bodo po pripovedovanju staršev napisali mladi bralci, prinašal pa bo tudi spise o življenju in delu v šolskih krožkih, o tabornikih, o podmladku Rdečega križa, o mladih pevcih in risarjih. Naj opozorimo še na rubrike, kjer bo govor o tehniki, filmu, novih knjigah. Zabavni del bo razširjen na štiri strani. Za reševalce so tudi letos predvidene lepe knjižne nagrade.

»Kurirčeka« bo v novem šolskem letu izhajal na 52 straneh. Naročnina pa bo nespremenjena — 600 din, oziroma posamezna številka bo stala 60 din. Poverjeniki (prosvetni delavci, pionirski odredi, šolske skupnosti) imajo 10 odst. popusta za trud in stroške pri razpečevanju in za obračunavanje.

»Kurirčeka« bo izhajal vsakega 1. v mesecu. V šolskem letu 1962/63 bo izšlo 10 števil.

Prva številka je izšla 1. septembra in ima še prilogo na osmih straneh, ki jo je izdala Zveza prijateljev mladine Slovenije ob dvajsetletnici pionirske organizacije. Uredništvo in uprava »Kurirčeka« menita, da se bo krog mladih bralcev revije zelo razširil. Pri tem pa se zanašata na pomoč organizacij ZB in posameznih članov, da bodo seznanili z revijo vsako šolo, vsakega pionirja, da res ne bo otroka, ki ne bi rad prejemal »Kurirčeka« in ga ne bi poznal.

Stane Jarm: ZALUJOČE MATERE (Kostanjevica, 1962)

Petar Smajčić: Figuri v kostanjeviški galeriji

Živa oblika našega časa

postaja tehten dokument težnj po mednarodnem sodelovanju in srečni bodočnosti človeštva — Slavnostni zaključek mednarodnega kiparskega simpozija FORMA VIVA 1962

Že v soboto zvečer je Kostanjevica z nočjo na Krki pozdravila zaključek letošnjega mednarodnega kiparskega simpozija; na prireditelje, ki je bila zanimiva turistična atrakcija, je prišlo precej ljudi od blizu in daleč.

V nedeljo dopoldne se je zbrala množica domačinov in gostov iz Ljubljane, Vidma - Krškega, Novega mesta, Zagreba, Kopra, Celja in drugod na velikem travniku kostanjeviškega gradu, kjer nastaja pomembna galerija sodobne plastike na prostem. Zaključek letošnjega simpozija FORMA VIVA je izzvenel v praznični atmosferi; potrdil je koristnost takih srečanj in dal priznanje umetnikom za leto ustvarjena dela, ki že krasijo novo galerijo. Slovesnosti so se udeležili med drugim tudi zastopniki konzularnega predstavnštva ZDA, prior kartuzije Pleterje dr. Leopold Edgar, znani umetnostni kritik dr. A. Schmedler z Dunaja, člani akademije znanosti in umetnosti, predstavnik Zveze likovnih umetnikov Srbije, številni umetniki iz Slovenije, Zagreba in Beograda ter drugi vidni javni in kulturni delavci od blizu in daleč.

Predsednica upravnega odbora mednarodnega simpozija kiparjev FORMA VIVA inž. Vilma Pirkovič je najprej predstavila zbrani množici vse umetnike, udeležence simpozija iz Portoroža in Kostanjevice. Nato je opisala nastanek FORME VIVE, te plemenite zamisli pokojnega kiparja Jakoba Savinška in Janeta Lenassija. Čeprav je od prvih razgovorov o taki obliki mednarodnega sodelovanja kiparjev minilo šele nekaj let, je življenje že potrdilo njeno veliko koristnost. FORMA VIVA je postala ugledna kulturna institucija doma in po svetu, njen uspeh sta dve novi galeriji na prostem s 44 umetniškimi plastikami. Izven velikih mest sta zrastle dve novi središči za estetsko vzgojo ljudstva, hkrati pa postajata privlačni turistični toč-

ki: Seča pri Portorožu in Kostanjevica na Krki. Nad 30.000 ljudi je samo letos obiskalo ti dve mesti in si ogledalo umetnine na prostem. Predsednica je poudarila nato veliko vlogo tiska, radia in televizije, ki so znali pravilno popularizirati pomen takega srečanja in njegovo visoko umetniško vrednost. V imenu upravnega odbora se je nato toplo zahvalila vsem kiparjem za njihovo delo. Letos je sodelovalo na simpoziju 21 umetnikov iz 13 držav in 4 kontinentov. Svobodno in sproščeno so ustvarjali in nam zapustili dela velike vrednosti, ki že zdaj daleč presegaajo vrednost vloženih investicij v simpozij. Ustvarili so najboljše, kar so mogli, za to jim ostajamo hvaležni.

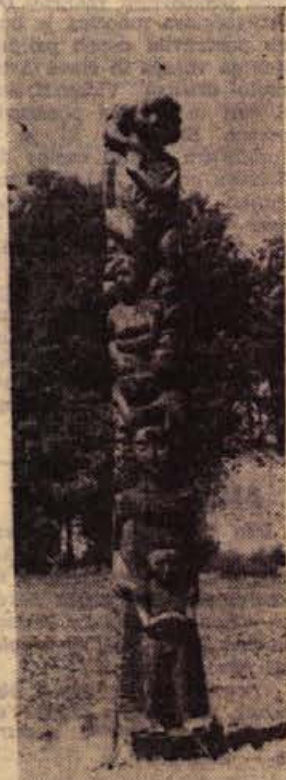
Bogdan Pogačnik, urednik DELA, je nato prevedel nagovor tov. Pirkovičeve v francoski jezik, nakar je o pomenu simpozija spregovoril umetnostni kritik dr. A. Schmedler z Dunaja. Zdelo se mu je potrebno podčrtati, da pomeni simpozij novo pot v mednarodnem umetniškem življenju. Tu so se lotili umetniki čisto novega gradiva, tu dobivajo nove impulze. Čestitaj je bleščajoči zaključek stvaritve, hkrati pa kaže veliko uspehov za bodočnost.

Predstavnik umetniškega sveta simpozija je zatem sporočil javnosti oceno umetniške žirije, ki je izrekla udeležencem FORME VIVA 1962 vse priznanje. Večina del pričča o kvalitetah velikih osebnosti, na kar je med drugim vplivalo tudi kar se da ugodno okolje za ustvarjanje. Če Dolenjska prej v tem svetu ni bila znana, ni to prav nič ovrnilo umetnikov; kaže, da so bili spričo čudovitih naravnih lepot in miru pokrajine še bolj sproščeni v ustvarjanju in delovnem poletu. Svobodno so uresničevali ideje in zamisli ter se krepili z novimi pobudami. Kostanjeviški hrast je dal njihovem delu prav posebno žlahtno patino. Uresni-

čevanje sodobne umetnosti je izpričalo dejstvo, da umetnik ne pozna nacionalnih meja, da je svetovljan. Prav posebej je predstavnik sveta podčrtal presenečenje simpozija, dela kiparja-naivca Petra Smajčića, zatem pa je podrobneje opisal dela vseh udeležencev.

Tov. Pirkovičeva je nato razdelila kostanjeviškimi kiparjem diplome — slavje v Seči je bilo že v petek popoldan —, v imenu umetnikov pa se je vodstvu simpozija toplo zahvalila za vso skrb, za ugodne pogoje dela in pozornost izraelske umetnice Hava Mehutan. S prisrčnimi besedami se je poslovila še posebej od prijaznih domačinov, ki so z izredno pozornostjo spremljali delo simpozija in kazali za prizadevanja umetnikov pristno zanimanje.

Predsednik ObLO Videm - Krško Stane Nuncič je pozdravil zatem vse udeležence zaključnega slavja in kiparje. Izrazil je zadovoljstvo, da je bila ta mednarodna prireditelje, ki je dosegla tako lep uspeh, na tleh krške komune. V Kostanjevici raste nov likovni center, je med drugim dejal tov. Nuncič, to pa je hkrati tudi pomemben prispevek za zблиževanje med narodi, kar je dandanes bolj potrebno kod kdajkoli doslej. Odprl je razstavo skulptur, nato pa povabil goste in ki-

Koichiro Shiota: DREVO ŽIVLJENJA.

IZ KNJIGE VTISOV

Med obiskovalci Forme vive je bil zadnje dni tudi ugledni profesor na beograjski akademiji za likovno umetnost akademski slikar Bogomil Karlavariš, ki je doslej izdal že več knjig o likovni umetnosti in likovni vzgoji. V knjigo obiskovalcev je zapisal:

»Po obisku kiparjev, ki delajo v kamnu, nisem mogel, da ne bi obiskal Kostanjevice. Lahko rečem, da je

lokacija Forme vive za delo v lesu najsrečnejše izbira. Plemeniti material — les bo doživel svojo renesanso v kiparstvu pri nas prav po zaslugi te ideje. Posebno, sem očaran spričo velikih formatov, v katerih ustvarjajo v Kostanjevici. To idejo je treba negovati tudi vnaprej, kajti po več letih se bo lahko še bolje videlo, koliko koristi in pomembnih del more prineseti ta ideja.»

Zahvala umetnikom in prirediteljem te velike umetniške manifestacije.

Kulturni urednik hrvatskega časopisa »Vjesnik« tovariš Djordje Zelmanović pravi:

»Zares izredna zamisel in zavestna izvedba. Iskrene čestitke!«

Vodja grafičnega oddelka Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu tov. Zeljko Grum pa je zapisal:

»Čestitam za to dobro idejo!«

Muzeji v Jugoslaviji

Muzeji v Jugoslaviji hranijo nad 3 milijonov inventariziranih predmetov, od tega splošni muzeji okoli 2 milijona in posebni 3 milijone. Najobsežnejše so naravoslovne, arheološke in numizmatične zbirke, v katerih je nad polovico vseh predmetov; manjše so zgodovinske, kulturnozgodovinske, etnografske, umetniško-tehniške in druge zbirke.

Pozdrav graničarja

Graničar Stanko Žužek s Trebelnega, ki služi vojaški rok na madžarski meji, prisrčno pozdravlja starše, sestree, brate, dolenjska dekleta in vse delovne ljudi iz domačega kraja.

parje, da so si po ogledu umetnin na notranjem dvorišču gradu privoščili še kozareček pristnega cvička.

Kipe lanskega in letošnjega simpozija so za nedeljsko razstavo na novo predstavili. Upajmo, da bo kmalu tudi električna napeljava speljana drugače kot je doslej, saj zdaj moti užitek v novi galeriji, ki že daje slutiti obrise bodoče velike umetniško-turistične zanimivosti, na katero bo treba opozoriti tudi s primernimi tablam na avtomobilski cesti. Kostanjevici pa nalaga nastajanje galerije odgovorne naloge, da ugrdi svoje turistične kapacitete in nasploh poskrbi, da se bo mesto z okolico vred kar najbolj vključilo v turizem, glavno panogo bodočnosti tega kraja. Simpozij odpira vrata turizmu prav na široko; pohiteli bo treba, da bo turizem zaživel in se razmahnil, za kar ima prav tu vse pogoje!

Tg.

Od blizu in daleč je privrelo v nedeljo popoldne na stadion MATIJE GUBCA v Krško nad 9.000 ljudi. Veselje jih je bilo pogledati, kako so uživali v napetih dirkah. Delavci in kmetje, mladina, šole, otroci, stari in mladi, vse je navijalo za ljubljena arene, domačina Francija Babiča, ki je na nedeljskih dirkah dosegel najvišje priznanje in svoj dolgoletni cilj. Vse kaže, da postaja speedway dirke za Krško polje pravecni ljudski šport!

Moja največja želja je zmagati v Krškem pred svojim občinstvom in postati državni prvak. Domače občinstvo me je stalno bodrilo in bi želel, da se mi s tem tudi oddolim, je nedavno izjavil dirkač Franc BABIČ iz Vidma-Krškega.

Zelja skromnega dirkača in dobrega sportnika se je na dvanajstih speedway dirkah za državno prvenstvo uresničila. 2. septembra je prevlel kristalno vazo, darilo Avtomoto zveze Jugoslavije za dosego najvišjega naslova v speedwayu. Ko je Babič sprejemal darilo, ki mu ga je izročil Ante Granic, delegat športne komisije AMZJ, je med občinstvom vzkripelo. Devetstisoglavna množica je burno pozdravila uspeh priljubljene vozača in člana Avtomoto društva Videm-Krško. S tem so gledalci pozdravili prvega Slovenca, ki je v speedwayu osvojil naslov državnega prvaka. Babič, očitno cinjen, je odzdravil gledalce — svojim navijačem, ki so ga vsa leta vneto bodrili, in prijateljem. Trud, ki ga je vložil za osebno usposabljanje, je bil v nedeljo bogato poplačan. Z vsemi možnimi 45 točkami je bil razglašen za državnega prvaka. Ničče dosti se ni dosegel takšnega uspeha.

Zaključek nedeljskih dirk: venci na ramenih zmagovalcev: od leve na desno stoji: Drago Perko, Franc Babič in Drago Regvart

AMD — na pomoč!

Bilo je v nedeljo proti večeru na krškem stadionu, ko je osemstisoglavna množica še nardušeno pozdravljala norega državnega prvaka Francija Babiča. V zvečanju se je oglašil moški glas:

»Tovariš Malus, glavni blagajnik, počakaj na startu! Tovariš Kaas, povzvaj — a startu — sem pes...«

Je od veselja in ponosa, ko je Babič stiskal roko, utrnila soza.

Babičev uspeh je prevzel tudi najmlajše navijače. Štirpir-otrok je takoj po dirkah pohlatal črnov in pričela pri ljudeh sbirati rože. Pozno zvečer so jih prinesli na dom slavljenicu in mu k uspehu čestitali.

Babičev avtomobil, so se ustavili in mu segali v roko. Tudi v Brestanici so ga pozdravili neseti ljubljenci. Iz vshe strani Slovenije pa se vedno prejema čestitke za zaslužen znanje.

Dan pred odločilno speedway dirko je Babič poskušal svoj stroj, vendar ni najbolje deloval. Tudi v nedeljo

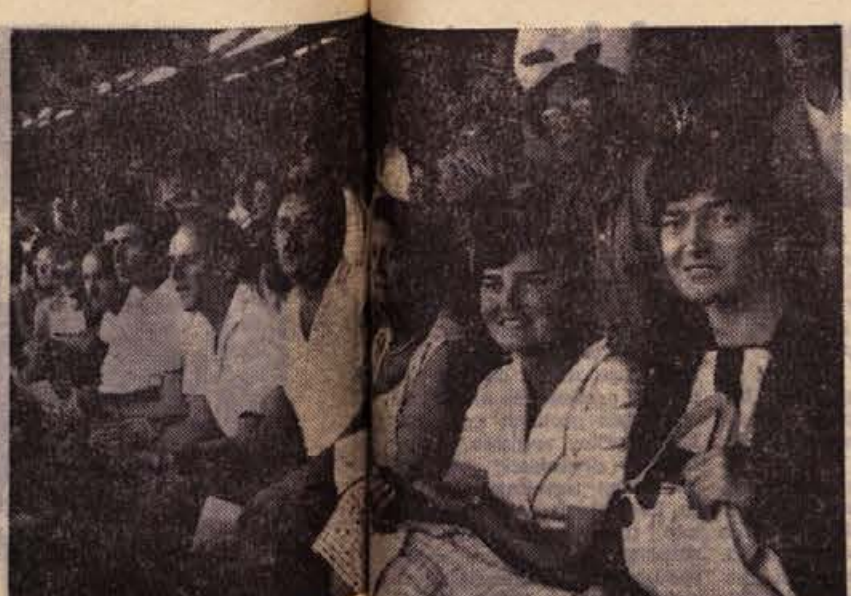
Babič - državni prvak črne speedway steze

dopolodne, nekaj ur pred državnim prvenstvom, je dirkač presenečen opazil, da s strojem ni vse v redu. Njegov mehanik je zaskrbljen pregledal stroj in našel na njem veliko napako; zamenjal je moral valj. Državni prvak je bil pred dirko povsem miren. Zaupal je v svoje znanje.

Ob 15.40 so na stezi zavrneli stroji. Prišlo se je začetku tekmovalne državne prvenstva v speedwayu. V drugi vožnji je nastopil Babič v starosti šestdeset let. V prvi vožnji je štavelko 3, državni prvak za leto 1961 Valentin Medved pa 2. starostno štavelko 7. V tej vožnji sta vodila šele Stane Salmič in Ivan Medved. Na stadionu je utihnilo vse. Na znak predstareja so se vozači silovito pogonali. Babič je zanesljivo startal in pridobil prednost. Takrat Valentin Medved mu je štelil in ga v zavojih prehitel. Ljudje so napeto opazovali dramatično borbo. Babič je v šestdesetih in sedemdesetih sekundah pokazal sposobnost velikega vozača. Z drzno hitrijo je prehitel Medveda. Tekmal je med gledalci zavratelo, da se enkrat nagradil z več minut trajajočimi vzklici. V peti dirki je Babič prispel na cilj z veliko prednostjo pred Dragom Perkotom, Slobodanom Djuzdovićem in Jožetom Viscotnikom.

Ze v naslednji vožnji pa se je zgodil velik dogodek. Matvež Rozman iz Kranja je v dirki vodil, toda nenkrat se mu je stroj dvignil in ga je z vozajem vred vrigo na zaščitni nasip in potem se v žlezo ogradje. Poskoduovanemu dirkaču so tuaj nudili prvo pomoč in ga nezavestnega z rešilnim avtomobilom odpeljali v novomeško bolnišnico. Zvedeli smo, da je bila poškodba in manjša in se je Rozman že isti večer vrnil domov. Pri nesreči sta bili laže poškodovani gledalci sestrji Marija in Angela Brečko, doma iz Medvode, vrha nad Brestanico. Ker so tudi gledalci kolektivno zavarovali, je avtomoto društvo nesreči že pripravilo zavarovalnik.

V sedmi vožnji sta se srečala velična nasprotnika Drago Regvart iz Zagreba in Valentin Medved iz Vavrčadi. Medved je tudi v tej vožnji pokazal večjo sposobnost. V deseti vožnji je Babič s lahkoto prvi došel na cilj pred Klasičevim.

Napet trenutek: na ovinku se stikajo kar trije drzni vozači, podobni smarvovcem, z zakrinkanimi obrazi. Kdo bo bil na krškem stadionu tempo zmaganol? dirkača in jim

hvala tudi Avto-moto društvu iz Krškega za materialno pomoč. Uredniškemu odboru velikega lista vse prijazne pozornosti pri obhajenju sestankov. Spodbudni članki so name zelo ugodno vplivali. Vsem navijačem, prijateljem in društvenim funkcionarjem iskrajvamo, da me ta zmaga ne bo uspavala in bom vnaprej nadaljeval s delom. Iskren pozdrav bralcem Dolenjskega lista!

Pred dirko je dal Babič za naš list sledečo izjavo: »Stuhal bom zmagati. Sama, da mi ne bo stroj napelal.« V ponedeljek pa je državni prvak povedal tole: »Štirletni trud je poplačan. Moja želja se je uresničila. Posebno sem zadovoljen, ker sem postal državni prvak v Krškem, v domačem kraju, in pred mojim navijač. Vsem najlepša hvala. Posebno pa se zahvaljujem kolektivu in vodstvu tovarne celuloze, ki je vselej pokazalo veliko razumevanje do mene in mi omogočilo tekmovalne. Enaka

vali se Perko, Djuzdović in Stanković.

NOVAK: Babičev uspeh je odraz njegove hrabrosti, dobre tehnike. Delo športnih funkcionarjev, posebno oblasti in temperatno ter objektivno občinstvo je bilo kar najbolješe.

Na nedeljskih dirkah se je dogodil še en pomemben dogodek. Društveni in republiški funkcionar Ivan Zupancič iz Vidma-Krškega je uspešno opravil izpit za zveznega speedway sodnika.

DRAGO KASTELIC

PREDSTAVLJANJE V JETNISNICI
»Gospod... gospod — oh, oproстите, pozabil sem vašo številko!«

MED MOSKIMI
»Mislis, da je petek ne-srečen dan za poroko?«
»Im, zakaj pa samo petek?«

VZROK
»Timček, v omari so bili trije kosi torte, zdaj je pa samo eden.«
»Veš, mama, bila je tema, pa ga nisem videla.«

RES JE
»Povejte mi, kdaž pokloplejo kako osebo z vojaškimi častmi,« vpraša narednik rekrute.
»Ko umre,« mu odgovorijo v zboru.

TEORIJA IN PRAKSA
»Preden sem se oženil, sem imel šest teorij o vzgoji otrok. Sedaj imam šest otrok, pa nobene teorije.«

Ogenj je dal človeku ognjišče, dom, utrdil je njegovo družbeno nadaljevanje.

Danes končno le začeta filmanja?

»Veliko pričakovanje, kdaj bodo na Krki pri hotelu Grad Otoček zabrela italijanska filmska kamera in začela snemati z domačimi statisti zgodovinske spektakla LETO 79 in STARA ZAVEZA. Je predelki teden večkrat padlo v vodo. Italijanski filmarjev dosti se ni bilo; menda niso navajeni držati besedo. V pisarni Dolenjske turistične zveze pa se je medtem pripravilo že nekaj nad 400 statstov; nekateri so vzeli celo dopust, dijaki gimnazije in učiteljska pa so morali uredležbo zaradi začetka ponika odpovedati. Zvedeli smo, da se bo danes filmanje morda le začelo, tako govore vsaj zadnji podatki iz Ljubljane. Izpred hotela Metropol bo vodil statiste na Otoček avtobus. Na Krki pri otoškem gradu so še teden dni postavljene lesene tribune za film in zanimiva scena.

Gostje in prenočitve v Sloveniji

Lani so imeli naši hoteli 822.347 gostov, od tega 340 tisoč 885 iz Slovenije, 231 tisoč 386 iz ostalih republik in 200.130 tujcev, ki so imeli skupaj 2.900.494 prenočitve. Letošnje stanje je primerljivo z lanskim letom nekoliko padlo, saj so imeli hoteli junija je 82.083 gostov, medtem ko jih je bilo lani 85.574. Zmanjšanje gre na račun domačih gostov in gostov iz ostalih republik, število tujih gostov pa se je precej dvignilo. Zmanjšalo se je tudi število prenočitvev, saj jih je bilo junija lani 298.114, letos pa je 276.933.

Vsekakor — velik dogodek! Za film postajamo zanimivo področje. Statisti se veselijo dnevnic in posteljan pred kamerami, organizatorji pa lepega vremena, ki jih morda zadnji hip ne bo pustilo na cedilo... In še imena glavnih igralcev: Američa-

SUŠA VODI NA NOVOMEŠKO SEJMIŠČE

Nenavadno dolga kolona goničev živine proti sejmišču v Ločni se v ponedeljek dopoldne ni hotela pretrgati. Se ob enajstih mlade pujske. Precej nakupovalcev in prodajalcev pa se je ob tem času že vračalo domov. Eni s izkupičnikom, drugi brez njega.

Na sejmišču je bilo kot v panju. Kmetje so udarjali v roke in izklicovali zadnjo ceno. Tehtnica je komaj zmogla sproti registrirati težo živine.

Nasploh je bilo ta sestanek dan veliko več živine prodaja kot druge ponedeljke. Poznanim smo se, zakaj. Priljubljeni smo pogovorom kmetov, ki so pripričevali in prignali živino celo iz Suhe krajine ter iz najbolj oddaljenih vasi pod Gorjanci, in smo zvedeli:

»Prodajam par volov, ker je v Suhi krajini prava suša. Otava je požgana. Vode ni. Živina skoraj dva dni ni zaužila vode,« je rekel prvi. Drugi: »Slabo je letos. Prodajam že drugo živino. Travnike je uničila tista povodenj, ko je Krka poplavljala, lucerna pa se je v rasti vnela, ker je bila napačno gnojena.«

Tretji: »Že tri tedne vozim vodo pet kilometrov daleč. Prenaporno je. Do konca meseca bom brez vprege, potem bom namesto dveh kupil enega vola.«

In vsak naslednji: »Sušal Vode ni! Prepozno, če bi zdaj začelo deževati. Ni tega, ni onega. Živeti je treba. Tudi denarja ni.«

Nedvomno je bilo veliko prodajalcev, ki bi na vprašanje, zakaj so prignali živinice, podobno odgovorili. Kaže, da je letošnja suša občutno prizadelo ne samo poljsko rast, ampak tudi travnišvo oziroma živinorejce. Prav verjetno je, da bo na novomeškem sejmišču še precej ponedeljkov tako živahno.

Suša vodi na novomeško sejmišče.

Dekle mojih sanj

Bila je nedelja. Sedela sta na klopi v parku. Njeni rdeči lasje so žareli na soncu kot baker.

—Ali hočeš postati moja žena, Karolina?
—Im...
—Mar se obojujvaš?
Karolina se je ljubko nasmehnila.

—Ali bom morala pri tebi brisati prah? Iztepati preproge? Tega ne maram. Delo kvari lepoto. Ta čas bi raje prebila s teboj.

Benjamin pomislil na njene neznosti in blažen vpraša:
—Dekle mojih sanj, kar jutri bom kupil sesalec in vse, kar bo potrebno...
V torek mu je šepnila:

—Ko bom tvoja žena, Benjamin, ali bom tedaj morala lupiti krompir, rezati čebulo, strgati korenje in mesiti testo? Nič kaj rada si še nažem rok v kuhinji, rajne lenarim v postelji ali v kadi.

Benjamin prvi, vse vzmemirjen od sreče:
—Bodi srečna, draga moja! Še danes bom kupil stroje, ki te bodo nadomestili pri tem delu.

V sredo je ljubko vzdihovala:
—Kdo pa bo po kosilu pomival posodo?
—Ti in jaz.
—Kaj? Jaz tudi? Kaj pa moje lepe roke, ki jih tako ljubim?

—Dobro, če se mora biti, boš imela stroj za pomivanje posode.
Karolina je bila zadovoljna. Vendar je v četrtek prišla z nečim novim.

—Kaj pa bo s pranjem perila, dragec?
—Pomagal ti bom, dragica.
—Kako? Jaz naj bi bila v pralnici? Moji lasje naj bi snrdeli po pari in lugu? Moj vitki stas naj bi me bodel od pripodbljanja? O, Benjamin, nisem si tako predstavljala našinega zakonca!

—To sem nameraval pozneje, — je rekel Benjamin, — ampak zaradi tvoje sladke ljubezni bom uzgrizil še v to kisljo jabolko: kupil ti bom pralni stroj.

Treba ti bo vanj samo zmetati perilo in potegnila ga boš iz njega pripravljena za likanje.
—Benjamin, kdo pa dananes še lika?
Srečni izbranec vzdihne.

Pa naj bo še avtomatično likalnik!
Za četrtek je prišel petek.
—Benjamin, ali bova imela posebno napravo za segrevanje stanovanja?

—To je strašno drago.
—Pomisli na jutro, dragec. Medtem ko druge žene, utrjene od kurjenja peč, brez besede sedijo med zajtrkom, ti bom jaz, sveža kot jutranja zarja, stregla in te razvajala. Zelela pa bi tudi klimatično napravo.

—Klimatično napravo? Čemu pa?
—Ne bo mi treba zračiti stanovanja. Odpiranje oken, zapiranje oken, kakšna muka...
Prišla je druga nedelja. Prejšnjo nedeljo je on njo vprašal, ali želi biti njegova žena. To nedeljo pa je ona rekla:

—O, Benjamin, kako srečno bova živila v najinem popolnoma avtomatiziranem stanovanju!
—Kako? Midva? — vpraša Benjamin.
—No, ko bom tvoja žena.
—Ko boš moja žena? — pravi Benjamin. — Zda, ko imam že tako vse avtomatizirano, kaj mi bo žena? Adijo, dekle mojih sanj!

/ Veliki Britaniji nam 600 spačenih novorojenčkov

Stariši štirih otrok, ki so bili rojeni s telesnimi napakami, ker so njihove matere v času nosečnosti jemale talidomid, so sklenili, da bodo uvedli pravni postopek proti tvrdki, ki v Britaniji izdeluje omenjeno zdravilo. Zadevo je sprožil Edward Satherley, oče 8 mesecev starega otroka Richarda, ki se je rodil brez rok. Kmalu so se mu pridružil starši preostalih treh otrok, da bi pravno podprli njegovo dejanje. Od tvrdke »Distillers Cos« zahtevajo denarno odškodnino, ki naj omogoči pohajbenim otrokom, da bodo lahko vse življenje materialno prekrščajeni.

Računajo, da je talidomid samo v Britaniji zakrivil rojstvo 600 pohajbljenih otrok. Tvrdka »Distillers Cos« se še ni izrekla. Odškodninska pravda, tako hočejo starši pohajbljenih otrok, naj bi sprožila širok odmev in javnosti in prepričala tudi vse ostale prizadete starše, da bi zahtevali odškodnino. Računajo pa, da bo poteklo še najmanj leto dni, preden bo znan izid te pravne bitke, ki bi se naj začela že v kratkem.

Najbolj pogostni obiskovalci

Književni muzej Leva Nikolajeviča Tolstojta v Moskvi je pol stoletja deluje kot znanstveni center za proučevanje in propagiranje književne zapuščine velikega ruskega klasika. Najbolj pogosto pa ta muzej obiskujejo, trije Tolstojevi vnuki.

Ilya Ilijč Tolstoj predava na filozofski fakulteti moskovskega državnega vseučilišča, Vladimir Ilijč Tolstoj je agronom, Sergej Sergejevič Tolstoj pa predava na državnem inštitutu za mednarodne odnose.

Golobi sedme velesile

Japonski novinarji, zlasti reporterji, se za pošiljanje informacij in zvezo z redakcijami ne zadovoljujejo le s telefonom in radiom, s telegrami in podobnimi sredstvi. Za pošiljanje vesti uporabljajo tudi golobe pismošče. Tokijski časopis »Mainichi« ima za ta namen pravo jato 250 golobov pismošče.

Reporter, ki gre v mesto ali njegovo okolico, odnese s seboj dva do tri golobe. Podnevni, ko postane cestni promet izredno gost in skoraj »neprevozno, ko je preobremenjena tudi telefonska mreža, pošiljajo reporterji v redakcije golobe pismošče s natipkanimi vestmi in s filmi.

V redakcijskem golobnjaku so uvedli dnevno in nočno dožurstvo. Takoj ko prihiti golob, vzamejo iz cevice, ki je priprava na njegovo nogo, reporterjevo informacijo, filmi pa predajo dežurnemu uredniku.

JACK LONDON:

KRISTOF DIMAČ

PRIPREDIL: Stanko Simenc
RIŠE: Janez Gruden

59. Z brega so se zadržali navzdol v strugo potoka, ki jo je pokrival debel led. Bili so nad prodrom, kjer so davno našli zlato. Voda, ki pronica iz bregov, se nabira v tolmunih, ki zamrznejo, led pa pokrje sneg. Zato je tod hoja nevarna. Joy se je nanadoma do pasu udrla v ledeno vodo.

60. Ko se je potegnila iz luknje, je Kriš zakuril in razgrnil odejo. Drgnil ji je odrevelene noge s snegom, dokler se dekle ni začelo zvijati in tožiti spriču bolečin. Medtem je Čok odmeril tisoč čevljev in postavil dva središča mečnika in volge. Tako sta s Krišem priborila zlato polje.

61. V naslednjih opazovala rulete. Izzedel dolar. Zakotalil je se po zeleni mizni, kjer je dobil še eno številko 34. Kolo se je ustavilo. »Številka 34 dobi!«

62. Čok je bil presenečen. Spočetka je Kriš opazoval igro brez posebnega zanimanja; nenadoma pa je nekaj šinilo vanj in začel je opazovati vsako malenkost, kroženje krogle in vrtenje kolesa. Igral ni, kljub temu pa ga je Čok težko odvel od mize.

Korak naprej v kmetijstvu

Preteklo soboto je bila v Crnomlju razširjena seja občinskega odbora SZDL, ki je obravnavala bodoče naloge kmetijstva in gozdarstva. Seji so prisostvovali tudi predsedniki krajevnih organizacij, predsednik centralnega in šestih področnih združenj svetov, kmetijski strokovnjaki in predstavniki ObLO, komiteja ZKS, sindikalnega sveta in okrajnega odbora SZDL. Referat je po predlogu izvršnega odbora podal tovariš Hutar, potem pa se je razvila obilna razprava precejšnjega števila udeležencev. Sejo je zaključil tovariš Štajdohar z napotki krajevnim organizacijam, kaj naj stori, da bi se tudi ta komunna vključila enakopravno v napore vse jugoslovanske skupnosti za čimvečje donose v kmetijstvu in gozdarstvu in za nadaljnji napredek družbenih odnosov v tej proizvodnji.

Naj povzamemo iz poročila le nekaj števk, ki nam lahko ponazorijo stanje v komunni. Od 48.800 ha zemljišče je 14.500 ha gozdov in 9.650 ha obdelovalne zemlje. Letos je kmečkega prebivalstva 57 %.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

dočim ga je bilo še pred tremi leti kar 67 %. Posebno oboležje belokranjskemu kmetijstvu daje tudi podatek, da je od 3.48 kmečkih gospodarstev kar 1/3 takih do 1 ha posesti.

KZ Crnomelj, ki je nastala iz prejšnjih 6 KZ, ima sedaj 870 ha lastnih proizvodnih površin. Od teh je 670 obdelovalnih, ostalo pa gozd. Vsega skupaj so doslej vložili že nad 360 milijonov din investicij. S to proizvodnjo upravlja 215 članski kolektiv, ki ima 3 ekonomske enote, 1 centralni in 6 področnih združenj svetov. Upravljavceve je kar 233. Kljub znatnim uspehom v pogodbeni proizvodnji, še več pa v lastni (pogodbi imajo sedaj štirikrat več kot leta 1958, površin pa 2,8 krat več) vendar niso zadovoljni. Ugotavljajo, da je po združitvi oslabil stik s kmeti. Prej so redno dvakrat na leto sklicevali zbere družnikov, sedaj pa tega ni več toliko. Težave imajo tudi z delavci. Le malo se jih vrača po raznih težajah in šolah nazaj. Več jih nadaljuje šolanje ali pa se zaposlijo drugje. Eden od vzrokov je v delnem zastavljanju kmetijskih poklicev, drugi pa vsekakor v tem, da vzporedno s posestvi niso rasli tudi objekti druž-

benega standarda.

O gozdarstvu je bilo veliko povedanega tako v poročilu kot tudi v razpravi. Veliko večino predstavljajo privatni gozdovi. Ti imajo zelo nizke zaloge in slab sestav. Naj omenimo le podatek, da bi bila na teh površinah možna srednje dobra zaloge lesa v višini 70.000 m³, sedaj pa znaša le okoli 32.000 m³. Kolika zgraba narodnega dohodka — za kmeta in družbo! Boljši so gozdovi v upravi SLP; teh je le 35 % po površini, imajo pa 43 % vse lesne zaloge in dajejo nad 50 % tehničnega letnega učinka za razpravo o gozdovih in gozdnih proizvodnji je bilo od začetka to, da so prisotni dobili vtis, da je med kmeti vse premalo pojasnjevanj o bistvu novega zakona o gozdovih. Kako naj si sicer tolačimo izjave o »podržavljanju gozdov in podobno? Nadaljevanje razprave je kaj hitro krenilo v pravo smer: da gre namreč za

podružbljanje proizvodnje v gozdu, s čimer bomo bolj zaščitili to naše splošno narodno bogastvo, povečali prirastek, zalogo in s tem tudi dohodek tako kmeta kot družbe. Poseben problem Bele krajine pa je samo v tej občini še vedno 4000 ha stelnikov. O njihovi usodi se bo potrebno še pogovarjati.

Razprava se je sukala še okoli davčne politike, cen, odkupa in zakupa obdelovalnih zemljišč, kooperacije, reševanja ostarelih ljudi pred propadom na zemlji, ki ji ni več kos in podobno. Na koncu so sklenili, da bodo krajevne organizacije SZDL skupno s področnimi upravami in združenimi sveti podrobneje razpravljale o konkretnih nalogah na svojem področju, nato pa dale pobudo še za zbere občanov po vaseh, na katerih leži večina bremena takojšnjih nalog ob jesenski setvi.

BELT: nad pol milijarde din v prvem polletju!

V »BELTU« so pregledali plod svojega dela v prvem polletju. Ugotovili so, da znaša vrednost proizvodnje — 562.622.000 din, kar predstavlja 51 odst. planiranega bruto produkta za leto 1962. To dokazuje, da bo kolektiv letni

proizvodni program do konca leta gotovo izpolnil. Posebno razveseljuje je, da je vsa izpolnitev prikazana na osnovi vrednosti prodanega blaga. V kolektivni ugotovljajo, da so zmanjšali vrednost porabljene materiala glede na porabo materiala v lanskem letu na 95 odst. Stroški za investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev so se v primerjavi z lanskim prvim polletjem znižali na 54,8 odst.

Znatno so znižali stroške za storitve drugih, ki znašajo v primerjavi z lanskim prvim polletjem le 33,8 odst. Vse to so nove zmage delovnega kolektiva v »BELTU«.

Zakaj nered okoli šole na Čatežu?

Vaščani trdijo, da se nihče ne briga za urejanje okolice šole. Res je tako. To ni v ponos vasi, še manj pa šolskemu odboru in učiteljskemu kolektivu. Ali ne bi bilo prav, ko bi uredili mali prostor, da bi bil v ponos Čatežu in v veselje tamkajšnjim učencem? Ne bi bilo napačno, če bi o tem spregovorili tudi v osnovni organizaciji ZK in SZDL!

Vinko Jurkas

KONČNO: pralnica in čistilnica!

V naši komunni smo željno pričakovali servis za kemično čiščenje oblek in pranje perila. Zelja se je končno izpolnila: stanovanjska skupnost je ustanovila pralnico in čistilnico. 3. septembra so zabrnili stroji, pralnica in čistilnica je pričela z rednim obratovanjem. Pralni stroj lahko pere 7 kg perila na uro, za sušenje pa imajo moderno komorno sušilnico. Kemična čistilnica ima sodoben stroj za čiščenje oblek in stroj za likanje perila. Vsi stroji so bili nabavljeni v Italiji. Servis posluje v preurejenih prostorih za gostilno »Lovski rog«.

Koliko dela bodo stroji odvzeli zaposlenim gospodinjstvom, to vedo samo one, pa tudi marsikdo, ki je zaposlen, ne bo več nadlegoval sorodnikov ali sosedov zaradi pranja perila.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Nikola Hribar, delavec iz Prigorja, je padel s kolesa in si poškodoval desno nogo. Jožeta Jagriča, posestnika iz Pavlove vasi, je nekdo z vilami napadel in mu poškodoval glavo in hrbet. Ana Pavunc, upokojenka iz Klanjca, je v stanovanju padla in si poškodovala glavo. Milan Jurač, delavec iz Bjele Gorice, je bil napaden, pri čemer so mu poškodovali glavo in obe nogi. Ivan Mešič, delavec iz Kamenice, se je usekal v desno roko. Nežo Mevžič, gospodinja iz Seč, je udarila vreteno vodnjaka v glavo. Janez Omerzu, posestnik iz Zg. Obreža, je padel z vprežnih grabelj in si poškodoval glavo. Vinka Pšenčičnik, upokojenka z Vrha, je povozila avto. Jožeta Plevnik, posestnika s Križanega vrha, je padla s kolesa in si

poškodovala levo stran rebra. Nevenka Zalač, hči šoferja iz Brežic, si je pri kovanju poškodovala glavo. Ivana Jurčeca, posestnika iz Laduča, je povozil motorist in mu poškodoval desno nogo. Miška Sluga, šivilja iz Brezovega, se je s kolesom zaletela v vprežni voz in dobila notranje poškodbe. Vinko Trbovec, sin delavca iz Loga, si je pri padcu z drevesa poškodoval desno nogo. Franc Bogovič, sin posestnika iz Prosirca, je na dvorišču padel in si zlomil levo nogo. Ursula Dimbek, mati posestnika iz Brezja, si je pri padcu s podstrešja poškodovala desno nogo. Josipo Neral, žena delavca iz Grečic, je podrla krava in ji poškodovala desno roko.

BREŽIŠKE VESTI

Stanovanjska izgradnja nazaduje

V Metliki je stanovanjska kriza. To enako dobro ve tisti, ki hoče dobiti samo sobico, kakor tisti, ki iščejo stanovanja za strokovnjake in podjetjih, za prosvetne delavce in druge. Težavno je povsod, kamor potrkaj. Malo se gradi, čeprav potrebe iz leta v leto naraščajo. In bodo še.

Nekaj stanovanj gradijo zasebniki. V družbenem sektorju stanovanjske izgradnje so bili zgrajeni le trije bloki. Program gospodarskega razvoja občine navaja, da je bila stanovanjska izgradnja v letu 1961 za 26 % manjša kakor leta 1960. Lani je bilo v družbeno stanovanjsko izgradnjo vloženo 20 milijonov dinarjev ali: dve stanovanjski in dve stanovanjski. Vse je slo v glavnem iz stanovanjskega sklada občine, ki je imel na razpolago malo sredstev. Pri tem so gospodarske organizacije vložile ze-

lo malo sredstev.

Na tem področju je za letošnje leto predvidena dovršitev že začelih stanovanj v skupni vrednosti 14,5 milijona din. Gradnja novih stanovanj pa zaradi dotoka planiranih sredstev še ni rešena. Poseben problem predstavljajo združitev sredstev gospodarskih organizacij za stanovanjsko izgradnjo. Čeprav je bila planirana že lansko leto, tudi v letošnjem letu združitve ni uspela; a v gospodarskih organizacijah se potrebe večajo. Dobro bi bilo, da bi tekstilni podjetji začeli misliti na samski stanovanjski blok.

Problemov s tega področja je veliko. Samoupravni organi podjetja bi morali večkrat razpravljati o življenjski ravni delavcev, o njihovih stanovanjih in tudi kaj storiti. Tudi sindikalne podružnice bi morale spregovoriti o tem vprašanju. Janez Dragoš

KORISTEN POSVET

Današnje osnovne šole zahtevajo samo dobre učitelje in vzgojitelje, ampak tudi take pametne delavce, ki znajo na šoli razviti raznovrstno izvenšolsko dejavnost, voditi in usmerjati svobodne aktivnosti učencev. Marsikatera šola na našem področju tega ni razvila, kajti učitelji se za to na učiteljsku niso pripravili ali pa so preobremenjeni.

Občinski ljudski odbor je pred kratkim sklical posvet z učiteljskimi študenti, da se pogovorijo o vključevanju v svobodne aktivnosti na učiteljsku. Precej je takih, ki so vključeni v to ali ono dejavnost, največ zanimanja imajo za foto krožek. Zelo malo so učiteljski vedeli o šolskih skupnostih, čeprav je to zelo pomembna oblika za uvajanje mladih v samoupravlja-

nje. Kmetijske prakse so za tiste učiteljske, ki imajo kmetijstvo za specializacijo, obvezne. Toda prav glede kmetijske prakse so imeli učiteljski največ pripomb. Sušenje sena, okopavanje krompirja, solate in druga podobna dela — to ni nobena kmetijska praksa. Pravijo, da bi takšno kmetijsko prakso lahko imeli kjerkoli na kme-

METLIŠKI TEDNIK

tiji. Zato bi bilo nujno dotedanje prakso spremeniti.

Ob zaključku so se pogovorili še o problemih stipendiranja.

Uspel tečaj za voznike motornih vozil

Pretekli torek so bili v Metliki izpiti za voznike amaterje. Tečaj je izvršno organiziral avto-moto krožek Novotelca — obrata II, ki je podružnica AMD Novo mesto. Od 33 kandidatov, ki so obiskovali tečaj, je uspešno opravilo izpit enaintrideset tečajnikov. Vse priznanje zasluži delavski svet tovarne Novotelca, ki je odobrill nakup osebnega avtomobila in motornega kolesa, da bi omogočil delavcem opravljati izpit.

Prav tako zaslužita priznanje inštruktor Miha in organizator oziroma vodja ter inštruktor Stane Jelencič. V kratkem času je obrat II organiziral in uspešno vodil kar dva avto-moto tečaja.

Število voznikov amaterjev je v metliški občini zelo naraslo, tako da je zdaj 311 voznikov amaterjev, 16 poklicnih voznikov in 19 voznikov kategorije F. Ivo Likavec

ŠAHOVSKE VESTI IZ NOVEGA MESTA

Novomeški šahisti so končno le dobili prostor, v katerem v popoldanskih in večernih urah lahko nemoteno igrajo šah. Z upravo Doma JLA v Novem mestu je namreč sklenjen dogovor, da članj Šahovskega društva Novo mesto v šahovskem prostoru lahko igrajo.

Vodstvo Šahovskega društva Novo mesto je sklenilo, da bodo odslej redni društveni mesečni brizturnji vsak prvi četrtak v mesecu ob 19. uri v Domu JLA. Tako bo 6. septembra 1962 prvi društveni brizturnir v smislu tega sklepa.

V počastitev občinskega praznika občine Novo mesto prireja Šahovsko društvo Novo mesto dva turnirja. Na prvem bodo nastopili prvo- in drugoka-

tegniki, drugi turnir pa bo tretjekategorijski. Na obeh turnirjih bo možno doseči višjo kategorijo. Otvoritev in zbranje bosta v ponedeljek, 10. septembra, ob 19. uri v domu JLA.

Na turnir prvo- in drugokategorijev so vabljivi: dr. Golež, Dokl, Škerlj, Radovanovič, Penko, Sitar, Tisu, Ilc, Adamič, Gabrijelčič, Kranjc, Bartolj, Fink in Klevar. Turnirja tretjekategorijev se lahko udeležijo: Mainerič, Matjašič, Potrc, Jenko, Gajski, Marko Piček, Mrvar, Hrovatič, inž. Japelj, Čujnik, Istenič, Zoran. Na turnir se lahko prijavijo tudi vsak kategoriziran igralec, ki ima najmanj 3. kategorijo.

7. oktobra bo dvo boj med reprezentancama okrajev Novo mesto in Varaždin v Varaždnu, nato pa še letos povratni dvo boj v Novem mestu. Novomeška reprezentanca bo sestavljena iz naslednjih igralcev: Radovanovič, Škerlj, Penko, dr. Sija, dr. Golež, Ceglar, Sitar, Tisu, Ilc, Kranjc, Bartolj, Matjašič, Levičar, Fink, Kmetec.

Razširjajte Dolenjski list!

Zdravstveni dom v Crnomlju bodo povečali za eno nadstropje. Nadzidujeje z namenom, da bi navsezadnje le imeli vse zdravstvene prostore pod isto streho. Investitor del je zdravstveni dom sam.

Likvidacija podjetja »MAROK«

S 15. avgustom je prenehalo delovati obrtno gradbeno podjetje »Marok« iz Sevnice. Za likvidacijo je bilo več razlogov. Občinski organi in politične organizacije v Sevnici so že dalj časa opazovali organizacijske težave v tem podjetju. Težave so dosegle vrhunec, ko sta direktor Stanko Kolar in tehnični vodja Alojz Račič odpovedala delovno razmerje. Kljub večkratnemu razpisu se nihče ni javil na izpraznjeni delovni mesti. Ker je podjetje ostalo tako rekoč brez vodstva, je v kolektivu prevladala anarhija in samovolja. Razen tega podjetje ni imelo potrebne mehanizacije. Na večini licitacij gradbenih del ni moglo resno nastopiti. Analiza ugotavlja, da podjetje v bodoče ne bi zmoglo dati več družbeni skupnosti in ni sposobno formirati potrebne sklade, zato je moralo preiti v likvidacijo.

Znižanje prometnega danka na vino

20-odstotni prometni davek na naravna vina v gostinstvu je bil v veljavi od 1. aprila letos. Povečana stopnja prometnega danka pa je povzročila padeč prometa v gostinskih podjetjih za približno 40 odstotkov. Črni vinotočiči so se s tem močno razpasi. Zato sta oboja zborna občinskega ljudskega odbora v Sevnici sklenila znižati pro-

metni davek na vina od 20 na 10 odstotkov. Nižji prometni davek velja od 1. avgusta.

Seja ObLO Sevnica

31. avgusta je bila seja obeh zborov občinskega ljudskega odbora Sevnica, na kateri so med drugim razpravljali o spremembi odloka o proračunu občine Sevnica za leto 1962, o spremembi odloka o občinskem prometnem davku, sklepali o pogodbi za medobčinsko komunalno banko ter o likvidaciji obrtnega gradbenega podjetja »Marok«. Na obeh zborih je bilo več razrešitev in imenovanj.

Ukinitev komunalne banke v Sevnici

V kratkem bodo ukinili komunalno banko v Sevnici. Občinski ljudski odbor je namreč na seji izglasoval sklep o ustanovitvi medobčinske komunalne banke s sedežem v Novem mestu. V Sevnici bo še nadalje samostojna poslovalna enota medobčinske komunalne banke. Ta enota bo opravljala službo potrošniških kreditov in denarnega varčevanja, stanovanjska posojila poslovanje z zasebnimi žiro računi in posojila iz občinskega investicijskega sklada.

DOPIŠUJTE V DOLENJSKI LIST!

Lep zgled mladih v Sela-Šumberku

Pred nekaj meseci je bil v tej mali vasici ustanovljen mladinski aktiv. Že na ustanovnem sestanku si je mladina zadala veliko nalogo. Eno izmed prvih naj bi bila dvoršni mladinski dom in nabaviti televizijski sprejemnik. Saj to nam bo pozimi edino razvedrilo, da bomo gledali televizijske programe in naštedirali kakšno igro, ki bi jo prikazali prebivalcem Sela-Šumberka in okolici. Tako so mi odgovorili,

ko sem se pogovarjal z njimi.

Komaj je minilo dobre štiri mesece od sprejetega sklepa, že si prebivalci ogledujejo televizijske programe. Ni bilo lahko priti do potrebne vsote denarja. Mladinci so šli od vasice do vasice, do vsakega prebivalca, in tako nabrali prostovoljni prispevek v lesu. Ljudje so se sprošnji radi odvezali lesa pa je bil na različnih krajih in so morali mladinci in mladinke vložiti veliko napora, preden so ga podrli, pripravili za prodajo in spelali na železniško postajo v Radohovo vas, do koder je

SEVNIŠKI VESTNIK

stojišči; krme ne pridelajo dovolj, hlevski gnoj pa je nujno potreben za pridelovanje hmelja. Sadjarski obrat v Sevnici s 35 ha plantažnih sadovnjakov bo opustil živinorejo in se specializiral na sadjarstvo.

Na Bianci nastaja sadjarsko-drevesničarski obrat, v katerem bodo zaradi boljših pogojev osredotočili vse tre-

Delo mladincev je zelo pohtivalno, pač pa moramo graditi pretep med fanti, ki so ga povzročili nekateri na dan veselice v večernih urah.

Mladinci in mladinke, tudi vi lahko rešujete take probleme na enak način. Zato naj vam bo to delo zgled!

Franci Vovk

Nova avtobusna proga Čatež-Ljubljana

Prevozniško podjetje SAP Turiat Ljubljana bo vzpostavilo redno avtobusno progo Čatež-Ljubljana. Preizkusna vožnja je bila 1. septembra. Avtobus je krenil iz Čateža ob 5. uri in je nadaljeval vožnjo preko Trebnjega, Mirne in Gabrovke do Ljubljane; v popoldanskih urah se je vračal v obratni smeri na Čatež.

Ta pridobitev bo za prebivalce Čateža velikega pomena, prav tako za razvoj turizma.

Podružbljanje zemljišč zaostaja

vesničev in opustili dosedanja na Boštanju in v Impolci. V Sevnici snujejo drevesnico za lepotečno in okrasno drevje. Sadne drevesnice, ki jih ima zadruga, se približujejo letni proizvodnji 70 tisoč sadik.

Načrte za sadjarski obrat v Canju, ki bo imel v prvi fazi okoli 120 ha plantažnih nasadov hrušk in jablan, že pripravljajo. Zadruga je v okolici Canja uspela z odkupi in zamenjavo zemljišč pridobiti okoli 70 ha površin.

Največ težav v vseh obratih

imenovanja in razrešitve

Na zadnji seji obeh zborov ObLO Sevnica je bil imenovan za direktorja Zavoda za zaposlovanje delavcev Franc Hruševar. Zaradi likvidacije rudnika v Krmelju je bil razrešen dolžnost direktorja inž. Franc Jurman, Lovro Traven je bil razrešen dolžnost upravnik doma onemoglih v Loki, na njegovo mesto pa imenovan Jože Stančič. — Razrešen je bil Vinčo Koren, upravnik doma počitka v Impolci, ki bo do konca leta še opravljal svojo dolžnost. — Zaradi odselitve je bila razrešena upraviteljskih poslov na osnovni šoli Veliki Cirkov Ivanica Sluga, njene dolžnosti pa je prevzel Milan Zavasnik.

Na seji je bila nadalje imenovana komisija za potrjevanje pravilnikov o delovnih razmerjih v gospodarskih organizacijah. Za predsednika je bil imenovan Franc Hruševar, za člane komisije pa Miso Keršič, Davorin Zupančič, Milan Poljšak in Zvonc Kranjc. V upravni odbor sklada za komunalno dejavnost in negospodarske investicije so bili imenovani: Elka Grlić za predsednico, za člane pa Ivan Nagode, Jože Bogovič,

povzročajo dejstvo, da so njihova zemljišča močno razdrobljena, kar proizvodnjo podružuje. Sele s specializacijo, ki so jo že pričeli urediti, ter z zaokroževanjem in pridobivanjem novih zemljišč bodo proizvodne možnosti boljše, proizvodnja pa cenejša.

Vedno bolj in bolj se kaže potreba po pridobivanju novih površin, saj bo samo tak razvoj zagotovil organsko rast proizvodnje. Za razvoj obratov, ki bodo stekli letos in prihodnje leto, in onih, ki

so že zgrajeni, potrebuje za druga večje površine v družbeni proizvodnji. Že zgrajeni živinorejski obrat in ti, ki so predvideni ali pa še v izgradnji, bodo imeli skupno zmogljivost 375 glav goved, zadruga pa ima doslej vsega le 170 ha površin za pridelovanje krme. Od 336 ha, kolikor je v sevniški zadrugi v družbeni proizvodnji, je od preostanka 60 ha uporabljene za hmeljeve nasade, drevesnice in sadovnjake v manjših obratih, 70 ha za plantažne nasade v Canju, 30 ha pa za sadovnjake v Sevnici.

Zivinorejska proizvodnja je osnovni pogoj za hmelj, ker zagotavlja hlevski gnoj, slednjega pa bodo potrebovali tudi v sadjarstvu. Zadruga je začela z družbeno kmetijsko proizvodnjo. Zemljišč, ki bi bila primerna za sodobno kmetijsko proizvodnjo, je v sevniški komunni sorazmerno malo. Vse naštetih bo pri zaokroževanju zemljišč, zahtevalo mnogo razumevanja, vsekakor pa več, kot ga je ljudski odbor pokazal doslej pri reševanju teh problemov.

V Vidmu-Krškem zopet ročne črpalke kot nekoč...

Znano je, da je voda v videmski krškem vodovodu nezdružna in neprimerna za uživanje. Sanitarna inspekcija pri ObLO je morala celo prepovedati uporabo te vode. Zato ni preostajalo nič drugega, kakor popraviti že pozabljene vodnjake in jih usposobiti za oskrbovanje s pitno vodo. Komunalna uprava je te dni usposobila na območju mesta sedem vodnjakov in nabavila ročne črpalke. Za to delo so porabili okoli 400 tisoč dinarjev. Če pred popravilom vodnjakov so analizirali vodo. V nekaterih vodnjakih je zelo dobra, ponekod pa je nekoliko slabša. Ponovna analiza bo pokazala, če bo potrebno tudi vodo v vodnjakih še klorirati.

Otroci se obesažo na nove črpalke in vanje mečejo kamenje in pesek. Zaradi tega se bodo črpalke prav gotovo kmalu pokvarile, ljudje pa bodo zopet ostali brez pitne vode. Dolžnost staršev je, da bolje pazijo na otroke in jih odvračajo od takih dejanj.

Ponovna uporaba vodnjakov je sicer časovna rešitev, vendar je trenutno najboljša. Gradbe-

no podjetje »Pionir« iz Novega mesta je že prevzelo gradnjo poskusnega vodnjaka na Krškem polju. Morda se bo posrečilo najti tam dovolj pitne vode, da jo bodo napeljali v videmsko-krški vodovod. Ni pa pričakovati, da bo delo končano že letos.

Razgovor o suši

Nedavno je podpredsednika ObLO Karla Sterbana obiskala delegacija predstavnikov krajevnih odborov in organizacij SZDL iz vasi Drnovce, Vihere, Brege in Mrvice, in ga seznanila s sušo, ki je prizadela njihove kraje. Koruza je na tem področju tako posušena, da jo sedaj kosijo za živalsko krmo. Nič bolje ni z ostalimi kmetijskimi pridelki. Občinski ljudski odbor bo ustanovil posebno komisijo, ki bo ocenila nastalo škodo.

40 novih stanovanj na Vidmu

Gradbeno podjetje »Savas« iz Vidma-Krškega bo že 15. septembra pričelo graditi dve stolpnici s 40 stanovanji. Za stanovanja je že sedaj veliko zanimanja. Tako je tovarna celuloze in papirja pripravljena odkupiti za svoje zaposlene 20 stanovanj, kovinarska zadruga, občinski ljudski odbor in Elektro Krško vsak po 4 stanovanja, zdravstveni dom Videm-Krško 2 stanovanji, tovarna čokolade, trgovsko podjetje »Prometa« ter hotel »Sremič« pa vsak po eno stanovanje. Podjetje »Savas« bo za gradnjo stanovanj najelo pri komunalni banki kredit 154 milijonov dinarjev. V letošnjem letu bodo uredili 50 milijonov dinarjev.

Prav gotovo je pobuda podjetja »Savas« gospodarsko utemeljena, saj bo omogočila interesantom stanovanj, ki le-

tos nimajo lastnih sredstev, nakup stanovanj z ugodnimi pogoji. Interesenti bodo 60 odst. od prodajne cene stanovanja plačali iz lastnih sredstev v letu 1963, 40 odst. pa bodo plačali iz posojila, najetega pri občinskem stanovanjskem skladu.

Združitev gradbenih podjetij?

Na območju občine Sevnica, Videm-Krško in Brežice je več manjših gradbenih podjetij, ki po novem gospodarskem sistemu težko gospodarijo. Delavski svet »Savas« iz Vidma-Krškega je dal pobudo za združitev »Gradbenika« iz Brežic, bivšega podjetja »Marok« iz Sevnice in »Savas«. Sedež podjetja naj bi bil v Vidmu-Krškem. Pri podjetju »Savas« je bila ustanovljena petčlanska komisija, ki se bo pogovorila o združitvi s prizadetimi podjetji. Vsekakor bi bila združitev koristna z več stališč: tehnični kader, pa tudi mehanizacija bi bila znatno boljše izkoriščena, zmanjšali bi se administrativni stroški, kar bi ugodno vplivalo na porenitev gradbenih del.

Ni jim za goste!

Upravitelji šol iz občine Sevnica so 31. avgusta obiskali Kostanjevico, kjer so imeli konferenco, ter si hkrati ogledali simpozij. Ob 10. uri dopoldne so se oglašili v restoraciji »Pod Gorjanci« ter naročili 20 skromnih kosil. Na veliko presenečenje pa naročilo ni bilo sprejeto, češ, da je že prepozno. Nepostreženi gostje so se razočarani odpeljali v Podbočje k zasebni gostilničarju Staniču. Tu so bili lepo sprejeti in dobro postreženi. V Kostanjevici pa, kot kaže jim ni za goste!

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

prihajajo v pisarne vedno novi kadri, s primerno izobrazbo in da se od slehernega uslužbenca zahteva popolna strokovna usposobljenost, potem upravičeno pričakujemo, da bomo z organiziranjem strojepisnih tečajev odpravili veliko vrzel.

Kakor v prejšnjih letih, tako smo tudi v pretekli izobraževalni sezoni skrbeli za izpopolnitev osnovnošolske izobrazbe v oddelkih osnovne šole za odrasle v Vidmu-Krškem in Kostanjevici. Solo je končalo 57 slušateljev.

Preberimo, kaj so napisali udeleženci večerne oshovne šole v Kostanjevici ob zaključku šole:

vpisa v prvi semester.

V prihodnji izobraževalni sezoni bomo posvetili vso skrb vzgoji administrativnega kadra. Težišče dela delavske univerze na strokovnem področju bo predvsem usposabljanje kadre na delovnem mestu. Zato bomo organizirali tečaje, katerih programi bodo izhajali izključno iz potreb gospodarskih organizacij, za vodov in ustanov. V ta namen smo že nabavili 16 novih pisalnih strojev. Z njimi nam bo omogočeno organizirati strojepisne tečaje, prvenstveno za tiste, ki uporabljajo pri svojem delu pisalne stroje, a strojepisja ne obvladajo. Takih uslužbencev je v naših pisarnah dovolj. Če upoštevamo, da

POMAGAJMO!

Letošnja toča je v nekaterih predelih Prekmurja prizadela hudo gospodarsko škodo, zato nas je občina Lenart zaprosila za denarno pomoč. Občinski odbor SZDL Trebnje naproša vse prebivalce občine, da vse prebivalce občine, da vse sprošnji odzveje v čim večjem številu. Ko se bo pri vas oglašil nabiralec, ne odrecite pomoči in prispevajte čimveč!

TREBANJSKE NOVICE

6 km. Da bi prišli čimprej do sredstev za dograditev mladinskega doma, so privedli v nedeljo, 26. avgusta, otvoritev televizijskih programov z veselico.

„Prepričali smo se, kako 3 važno je za človeka znanje“

Pri organiziranju večerov na vasi kakor tudi pri sestavi programa so nam vsestransko pomagale sekcije za izobraževanje pri krajevnih organizacijah SZDL. Zasluga sekretariatov sekcij je, da nam je uspelo organizirati 48 večerov, katerih se je udeležilo 3698 občanov.

Prihodnjo sezono bodo morale še ostale krajevne organizacije SZDL ustanoviti sekcije za izobraževanje, kajti le ob tesnem sodelovanju med krajevnimi organizacijami SZDL in sekcijami za izobraževanje lahko pričakujemo, da bomo vključili v izobraževalni sistem slehernega občana.

V Vidmu-Krškem je bila

PRVO POLLETJE NA TEHTNICE

Na samostojni seji zbora proizvajalcev ObLO Novo mesto so odborniki v četrtek, 30. avgusta, razpravljali o realizaciji programa za leto 1962 in hkrati poslušali poročilo o stanju v novomeški industriji perila. Poročilo o realizaciji je opozorilo na to, da so nekatera podjetja v želji, da bi ustvarjala rezerve, sprejemala prehitre plane ter jih zato zdaj zlahka prekoračujejo. V celoti se proizvajalci uspešno preusmerja v izvoz. Zaloga surovin in izdelkov, ki se kopičijo v nekaterih podjetjih, bo treba odpravljati tudi s kreditno politiko komunalne banke, ki naj se prilagaja dinamiki v gospodarstvu.

V vseh gospodarskih panogah je bil letni program izpolnjen do 31. junija s 50,4 odst. po fakturirani realizaciji, kar je hkrati za 26 odst. več kot v prvem polletju lanskega leta.

V odnosu do letnega plana je najugodnejša realizacija v gozdarstvu, ki je v polletju ustvarilo 57 odst. svojih nalog ali za 16 odst. več kot lani. Gozdarske organizacije so presegle svoje obveze tako v sečnji kot v spravilu in prevozu lesa, čeprav so neugodne vremenske razmere v začetku leta zavlekle posek listavcev.

Trgovina je ustvarila 56,5 odst. letne realizacije in jo v primerjavi z lanskim letom

povečala za 57 odst. Tolikšen uspeh je deloma posledica letošnje izvedene reorganizacije v trgovini in zvišanja cen, v manjši meri pa posledica večje izbire blaga.

Kmetijstvo je doseglo 52,1 odst. letne realizacije, kar je precejšen uspeh. K temu je pripomoglo združevanje za drug in reorganizacija, s katero je nastal KGPK Novo mesto. Čeprav kmetijstvo še vedno zaposluje okoli 46 odst. vseh prebivalcev v občini, pa

njimi gostinskimi obrati sezonskega značaja in ustvari pretežni del prometa v drugem polletju, zato je 45,2% realizacija, ki je hkrati za 17 odst. višja od lanske, zadovoljiva. Obisk inozemskih turistov ni bil poseben.

Največ vzrokov za zgolj 42,7 odst. realizacijo v obrti je v nizki realizaciji predelovalnih obratov KGPK, ki so dosegli le 37,2 odst. plana, in v pletilstvu Dolenjka — (Mirna peč), ki je do konca junija dosegel le 19,5 odst. plana. Letošnja realizacija v obrti je enaka lanski.

Gradbeništvo je v prvem polletju ustvarilo 38,2 odst. letne realizacije ali za 15 odst. manj kot lani. Takšno stanje je posledica novih gospodarskih ukrepov, ki so v prvem polletju zavrh investicijsko dejavnost. Pri SGP Pionir so investitorji na ta račun stornirali za 380 milijonov dogovorjenih investicijskih del, vendar je podjetje to že nadoknadilo z novimi pogodbami za 500 milijonov, tako da bo plan do konca leta izpolnjen. Projektivna dejavnost dosega in presega dinamiko plana. Odborniki so v razpravi načeli problem združevanja manjših obrtno-gradbenih podjetij ter poudarili, da bi kazalo proučiti tudi združitve opekarske Zaloge in opekarske Prečna, ker slednja brez modelarnega sistema pri izdelavi opek nima perspektive.

V razpravi o Industriji perila

NOVOMEŠKA KOMUNA

ustvarja le 26 odst. celotnega dohodka. Letošnja realizacija je v primerjavi z lanskim za 51 odst. večja.

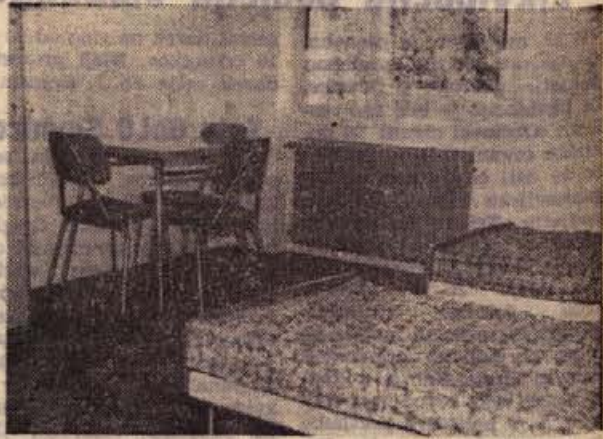
Zaradi enakomernejše proizvodnje v večini industrijskih podjetij in zaradi večje presegevanja planskih nalog v posameznih, je industrija dosegla 51,8 odst. plana ter ustvarila za 36 odst. več kot lani. Zlasti so razveseljivi uspehi v IMV, kjer so realizirali kar 59,2 odst. letnega plana in ustvarili za 138 odst. več kot lani.

Promet je nekoliko pod planom, saj je dosegel 46,8 odst. planskih nalog, vendar dosega letno dinamiko. V ZTP Novo mesto nastaja problem preureditve prog za večji osni pritisk, ker je opaziti, da so prevozi potnikov in blaga iz leta v leto manjši, ker je cestni promet hitrejši in cenejši. Prava tako pa so močno izrabljena tudi prevozna sredstva (lokomotiva in vagoni), ki so že za 100 odst. prekoračila amortizacijsko dobo.

Gostinstvo na področju novomeške komune je z osred-

la (Novo mesto) je bil sprejet sklep, da se bo ta prihodnje leto preselila v prostore Novolesovega obrata, ker so proizvodni prostori v tem podjetju najtežji problem. Do takrat bodo začasno rešili vprašanje tako, da bodo s preselitvijo upravnih služb iz podjetja povečali proizvodni prostor in združili skladišča, ki so zdaj raztresena po Novem mestu, kar zaradi prevoznih povečuje proizvodne stroške.

Odborniki so predlagali, naj bi zaradi vse večjih investicij v kmetijstvo na eni izmed prihodnjih sej ocenili gospodarnost teh naložb in jih hkrati primerjali z naložbami v drugih komunah. Poročilo o stanju v pletilstvu »Dolenjka« ni bilo predloženo. J.

Samska soba v novem domu SGP Pionir — Novo mesto. Okusno, lično, uporabno in poceni. Z novim samskim domom je SGP Pionir skoraj v celoti rešilo problem samskih stanovanj, okoli 25 odst. prošenj za družinska stanovanja pa bo rešenih po dograditvi stanovanjskih blokov, ki jih že gradijo. Vse kaže, da bo Pionir prav kmalu stanovanjski problem v kolektivu uspešno rešil, nato pa bodo vsako leto gradili le toliko stanovanj, kolikor jih bodo potrebovali za naravni prirastek.

Pred pričetkom pouka na osnovni šoli „KATJE RUPENA“ v Novem mestu

Starši in učenci osnovne šole pogostokrat sprašujejo, kdaj bo pričetek pouka na osnovni šoli. Zaenkrat vidimo v stavbi še veliko obrtniške dejavnosti, saj bodo učenci letos stopili v povsem prenovljene šolske prostore. Stene so že čiste in svetle, električna napeljava prenovljena in na stropih visi po 9 svetilk. Tudi podi so zamenjani, peči prelozene in v vsaki učilnici bo te dni pritekla iz pipe pitna voda. Pridobili smo tudi dve učilnici, za kateri pa bo treba še nabaviti opremo.

Trenutno je v osnovno šolo vpisanih 1455 učencev. Ti imajo v šolski stavbi 23 učilnic. Razporeditev učencev po oddelkih pa je taka, da bo v novem šolskem letu kar 45 oddelkov. To se pravi, da bodo vse učilnice zasedene dopoldan in popoldan, le en razred bo pol dneva prost za izvenšolske dejavnosti.

Šolski odbor se je že junija obrnil v Dolenjskem listu na široko javnost glede organizacije pouka in nakazal dejanske možnosti, hkrati pa prosil za morebitne predloge organizacije.

Novo mesto 34 odst., KZ Dol. Toplice 40 odst., KZ Žužemberk 73 odst., KZ Šentjerne 53 odst. (slednja se je s 1. julijem letos pripojila h KZ Novo mesto).

Teh ni bilo, zato je šolski odbor sam na osnovni želja staršev na zborih volivcev in glede na najpravičnejšo razporeditev učencev sprejel sklep, da se v vseh razredih in v vseh oddelkih uvede tedenski izmenični pouk.

Za najoddaljenejši učenci s področja Malega Slanika bo uveden šolski avtobus. ObLO Novo mesto je vsem učencem, ki so oddaljeni nad 4 km, odobrila 75-odst. regres na vozne karte. Učenci iz podružnice šole Karteljevo pa se bodo posluževali rednih avtobusov.

Letos je ta novost, da pridejo v peti razred osnovne šole tudi učenci s podružničnih šol Mali Slanik, Karteljevo in Prečna. Teh je 55.

V prvi razred smo sprejeli vse učence, rojene leta 1955, in tiste, ki so rojeni v letu 1956 do vključno meseca aprila. Mlajših nismo mogli sprejeti, ker ni prostora. Tudi za otroke je bolje, da pridejo v šolo takrat, ko so to po zakonu dolžni. Posledice tega, če gre otrok premlad v šolo, se ne pokažejo takoj, temveč šele v višjih razredih, ko pri učenju odpove.

Pouk se bo pričel v spoznanju z nadzornim organom Zavoda za stanovanjsko izgradnjo, predstavniki podjetja Pionir in šole v

soboto, 15. septembra. Tega dne naj pridejo ob 8. uri pred šolsko stavbo učenci VI., VII. in VIII. razredov.

Novinci za 1. razred naj pridejo s starši ob 9. uri. Kakor vsako leto bo tudi Letos Društvo prijateljev mladine zanje pripravilo tople sprejem s pogostitvijo.

Ob 10. uri istega dne pa naj se zbero pred šolo vsi učenci od 2. do vključno 5. razreda.

Tovariši razredniki bodo po seznamih klicali svoje učence, jih odpeljali v učilnice in jim dali vsa potrebna navodila glede šolskega obiska, urnika in nabave šolskih knjig in zvezkov.

20. septembra bo začela delovati šolska mlečna kuhinja, ki bo nudila otrokom za 400 din mesečno izdatno in okusno malico.

Ze sedaj pa opozarjamo, da bomo morali zares skrbno čuvati našo šolo in ceniti razumevanje ObLO, ki je za obnovo šolskega poslopja dal 20 milijonov dinarjev iz družbenih sredstev. Starši, tudi vi navajate otroke, da bodo boljše čuvali skupno imovino kot doslej, saj je od vsakega posameznika odvisen uspeh celote!

UPRAVITELJSTVO OSNOVNE ŠOLE „KATJE RUPENA“ V NOVEM MESTU

Danes seja občinskega odbora SZDL

O problemih kmetijstva in gozdarstva v občini razpravljajo danes na seji občinskega odbora Socialistične zveze, ki se je začela ob 9. uri v dvorani okrajnega zavoda za socialno zavarovanje.

Novomeška kronika

Do konca tedna bo pod streho drugi stanovanjski stolpec, ki ga gradijo ob Zagrebški cesti. Na prvem, ki so ga postavili pred tem, so že namestili ograje na balkončkih, v kratkem pa ga bodo začeli omata-vati. Kaže, da bosta oba stolpca pravčasno vseljena, kar bo nedvomno razveselilo vse, ki čakajo na vselitev.

Pričetek šolskega pouka je pred duri, zato je že nekaj dni v papirnici in knjigarni prava gneča. Učenci in njihove mamice prizadevno kupujejo šolske knjige. Teh je za vse razrede trenutno dovolj razen tistih, ki so še v tisku ali so šele napovedane. Posebno veliko povpraševanje je po potrebščinah za prvošolke.

Novo eno ali večstanovnjake hiše, ki jih zasebniki grade nad Cesto herojev na pobočju proti pokopališču, porijejo, da se na tem področju razvija nov zazidalni predel. Kaže, da to prisojno pobočje Novomeščanom zelo ugaja, saj si tam vedno pogosteje izbirajo prostor za zidavo.

Francoski film »Kamikaze«, ki so ga pred kratkim vrteli v Domu JLA, je bil pri Novomeščanih zelo toplo sprejet, čeprav predstave niso bile močno obiskane. Mnogi bi ga še radi videli, saj so izvirni posnetki, ki prikazujejo razmere na ameriških in japonskih bojiščih v Tihem oceanu za časa druge svetovne vojne, res dragocena pomoč k boljšemu poznavanju dogodkov iz te vojne.

Zaradi zidanja in popraviljanja šolskih stavb bo imela letošnji dan pričetka pouka. Tako bodo šolarji osrednje pričeli s poukom 15. septembra, gimnazijci in učiteljstveniki s šolskim danom 13. septembra, učencem, učiteljem in profesorjem želimo tudi v tem šolskem letu mnogo uspehov!

Minuli ponedeljek živalski trg ni bil posebno dobro založen. Povsod same hrustke, ka-

mor je seglo oko. Prodajali so jih po 50—70 din. Razen tega so bila naprodaj jabolka po 60 din, breskve po 80 din, zelo lepe po 160 din. Jajca so bila po 28—30 din, krompir pa 40—45 din, fi-žol po 80 din, paprika po 100 din, paradiznik po 80 din, solata po 160 din, kumare po 50 din in čebula po 160 din. Največ gneče je bilo okoli prodajalca »čudežnega« mila ki baže izpere vse madeže.

Gibanje prebivalstva: rodili sta: Breda Serini iz Naselja Majde Silce dečka in Tončka Erbida iz Volčičeve s — dečka. Porok ni bilo. Umrli sta: Marija Smuk, užitarica z Brega 23 — 77 let; Terezija More s Prešernovega trga 3 — 76 let. Ponesrečila sta se: Ana Verbinc, gospodinja iz Ljubljanske ulice, ki si je pri čiščenju oblike z bencinom opekla levo roko in obe nogi, in Ernest Bele, upokojenec iz Vrhovčeve 9, ki je pred hišo padel z motorja

Planinski izlet na Klek

Planinsko društvo Novo mesto priredi v nedeljo, 9. sept., izlet na Klek nad Ogulinom in na Piltvička jezera. Odhod iz Novega mesta ob 5. uri z avtobusom do vznožja Kleka, nato pa s povzpenjo na 1182 m visoko »goro čarovnic«. Zatem se odpravimo na Piltvice, kjer se za-adržimo do 18. ure, ko bomo preko Karlovca odšli na pot proti Novemu mestu.

Planinci in prijatelji lepih izletov, pripravite se za to edinstveno potovanje najkasneje do sobote do 18. ure pri Jožici Turkovi v poslovilnici »Jadrani turistov« na Glavnem trgu.

Voznja bo stala okoli 3400 dinarjev. Uporabite tudi lahko sindikalni popust. Izlet bo v vsakem vremenu, toda le, če bo vsaj 30 prijavljenec.

Vodovod v Žužemberku

Vodovodno instalatersko podjetje iz Novega mesta bo v kratkem začelo urejevati vodovod na desnem bregu Krke v Žužemberku. Vsa dela pri dograditvi vodovodnega odcepa bodo veljala okrog 2 milijona dinarjev.

Ugodna realizacija v kmetijstvu

Kmetijstvo v novomeški občini je v letošnjem prvem polletju doseglo 799 milijonov din realizacije ali 52,1 odst. letnega plana, kar je hkrati za dobro polovico več kot v prvem polletju lanskega leta. Ker doseže kmetijstvo pretežni del svoje realizacije šele v drugi polovici leta, pomenijo navedene številke precejšen uspeh. Po posameznih kmetijskih organizacijah je plan dosežen takole: KGPK Novo mesto 36,3 odst. plana ObLO in 54,8 odst. plana podjetja, KZ

PRED ZACETKOM II. DELAVSKIH SPORTNIH IGER V NOVEM MESTU

LETOS BLIZU 2000 TEKMOVALCEV

Ze prve prijave za letošnje II. delavske športne igre novomeške občine so dale slutiti, da bo udeležba precej večja kot lani. Tako se je tudi zgodilo. Medtem ko je lani nastopilo 134 ekip z okoli 800 tekmovalci in tekmovalkama, se je število ekip in posameznikov letos več kot podvojilo. Po podatkih, ki smo jih dobili pri občinskem sindikalnem svetu, se je za letošnje igre prijaviło ni manj kot 336 ekip (292 moških in 44 ženskih) z blizu 2000 nastopajočimi! To so številke, ki bodo marsikoga presenetile, kažejo pa, da se je v novomeški občini rekreativno izživljanje delovnih ljudi razmahnilo nepričakovano hitro in da postajajo delavske športne igre pri delovnih kolektivih vedno bolj priljubljene, kar je očito tudi posledica uspešne organizacije lanskih iger.

Mogoče bo zanimiv podatek, v katerih panogah je udeležba največja. Strelci so dosegli rekord, saj bo na njihovem tekmovalnem nastopilo kar 32 moških in 7 ženskih ekip! Za njimi so kegljači z 22 moškimi in 5 ženskimi ekipami, nato šahisti s 33 moškimi ekipami itd. Tudi v atletiki bo močna kon-

kurenca, saj je prijavljenih ni manj kot 16 moških in 12 ženskih ekip. Isto velja tudi za namizni tenis in odbojko, kjer so prejeli enako število prijav: 19 moških in 7 ženskih ekip! Pri občinskem sindikalnem svetu smo tudi zvedeli, da je vse pripravljeno za start, ki bo 7. septembra. Izvršeno je zrebanje parov, tako da ne bo nobenih pritožb, če bi se močnejše ekipe morale srečati že v prvih kollar. Pare je izžrebala komisija, sestavljena iz predstavnikov OŠS, ObZTK in nekaterih delovnih kolektivov, skoraj povsod pa so na podlagi lanskih rezultatov postavili nosilce skupin, tako da je skoraj izključeno, da bi se boljše ekipe srečale že v I. kolu.

Tudi razpored tekmovalnj II. delavskih športnih iger je že narejen. Sestavljen je tako, da isti dan ne bo dveh tekmovalnj, izjema bo le tekmovalje v atletiki, krosu in vlečenju vrvi, ki bo 23. septembra.

Ker bo marsikoga zanimalo, katere panoge bodo najprej na sporedu, bomo na kratko posredovali vrstni red tekmovalnj: Nogometaši bodo tekmovali 7. in 8. septembra ter 2. in 3. oktobra. Prijavljenih je 14 ekip.

V nedeljo, 9. septembra, bodo v Dolenjskih Toplicah tekmovali plavalci. Tako moški kot ženske se bodo pomerili v 3 disciplinah: 50 m prsno, 50 m prosto in stafeta 2x50 m prosto. Za ekipno tekmovalje (prijavljenih je 11 moških in 5 ženskih ekip) se bodo šteli rezultati dveh najboljših v vsaki disciplini.

Balnarji bodo tekmovali 10. in 11. septembra na treh igriščih v Brslunu. Prijavljenih je 22 ekip. 13., 14., 15. ter 17. in 18. septembra bodo na Loki tekmovali odbojkarji. Prijavljenih je 19 moških in 7 ženskih ekip. Kot peta bo na vrsti nova panoga: mopedisti in motoristi (prijavljenih je 26 trilateralnih ekip) bodo v nedeljo, 16. septembra, vozili ocenjevalno voziljo na progí Bršlina (Novotek) —Kandija—Dol. Toplice—Dobindol—Ruperje vrh—Poganci—Zabja vas—Šentjerne. Tam bo cilj in nato se spretnostna vožnja, vendar le v okviru tekmovalnja AMD Novo mesto.

Atletika bo skupno s tekmovalnjem v krosu (tu nastopajo trilateralne ekipe, ki morajo istočasno priti na cilj) in v vlečenju vrvi (prijavljenih je 16 moških ekip) na sporedu v so-

boto in nedeljo: 22. in 23. septembra. Discipline so iste kot lani, novost je le ekipni kros na 2000 m (moški) in 800 m (ženske). Za atletiko pride na vrsto rokomet, ki je letos prvič na sporedu. Tekmovalje (prijavljenih je 5 moških in 3 ženske ekipe) bo 27., 28. in 29. septembra na igrišču Partizana na Loki.

Nato tekmujejo kegljači. Prve bodo začele kegljačice, ki bodo tekmovala 25. in 30. septembra ter 9., 16. in 21. oktobra pri Pionirju. Moške ekipe bodo tekmovala pri Vrhovniku, in sicer 12., 13. ter 15., 16., 17. in 18. septembra. Vsaka od 32 ekip bo imela po dve srečanji. Strelci bodo tekmovali le v nedeljo, 7. oktobra, na novomeški tratinici.

Med zadnjimi se bodo letos merili igralci namiznega tenisa in šahisti. Prvi bodo tekmovali 8., 9., 10. in 11. oktobra v telovadnici osnovne šole, drugi pa 14. in 21. oktobra v dvorani Zavoda za izobraževanje kadrov (vaješka šola). V skrajni vseh panogah bo ekipno tekmovalje izvedeno po izločilnem sistemu.

Za zaključek omenimo še tekmovalje v kolesarjenju, ki bo na sporedu v nedeljo, 30. septembra. Tokrat bo 12 ekip (za točke se štejeta dva najboljša) tekmovalo le na navadnih turnih kolesih, in sicer na progí Bršlina—Straža—Vavta vas—Novo mesto. Za ekipno uvrstitve se bo upoštevalo tudi tekmovalje v polžji vožnji, ki bo isti dan na Loki na progí 50 metrov. Fr. MIKEC

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 6. IX. - Ljuba Petek, 7. IX. - Marko Sobota, 8. IX. - Marija Nedelja, 9. IX. - Peter Ponedeljek, 10. IX. - Dan JVM Torek, 11. IX. - Milan Sreda, 12. IX. - Silvin

ZAHVALE

Zahvaljujemo se vsem organizacijam, ustanovam in govnikom za sočustvanje in pomoč pri pogrebu našega draga očeta in soproga

FRANCA CAMPLJA Zalujoča družina in sorodstvo

Ob težki izgubi naše drage mame

TEREZJE MORE iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami žalovali, ji poklonili venec in jo spremili na zadnji poti ter vsem, ki so nam pisмено ali usmeno izrazili sožalje. Lepa hvala tovariščici Smerdujenci in tovaršuu Udovcu za poslednje besede.

Zalujoči Moretovi

Zahvala vsem, ki so v tako velikem številu spremili k večnemu počitku našega draga ata, starega ata in tasta

ANTONA ROZACA

iz Dolenje vasi pri Artičah mu darovali venec, cvetje in z nami sočustvovali. Vsem iskrena hvala!

Družine: Antona in Milana Rožanc, Glogovšek, Senčar, Božič in Frajtag.

KALOGLASJE

DOBRO OHRANJENO kuhinjsko kredenco prodam. Naslov v upravi lista (1963-62).

HARMONIKO, 32-basno, prodam. Naslov v upravi lista (1964-62).

NESREČE

SMRT POD VOZOM

31. avgusta ob 14. uri se je na cesti III. reda pri Novi vasi blizu Mokric dogodila težka prometna nesreča. Voznik vprežnega voza Ivan Belak iz Parakevca je s konjem vozil drva. Na zelo strmim klanju ni zaviral, ampak je konja zadrževal s povodcem. Zaradi teže je voz potiskalo naprej, konj pa je začel galopirati. Med galopom je Belak padel z voza pod koleca in obtežal težko poškodovan. Kmalu po nesreči je umrl.

S CESTE V GLOBEL

25. avgusta sta se po cesti iz Dol. Gradišča proti Dol. Toplicam peljala v poltovornjaku voznik Zlatko Kabur iz Jedinščice pri Novem mestu in Anton Skufca iz Otrha. V zavoju je odpovedalo krmilo, zaradi česar je vozilo zdrselo v 30-metrsko globel in obtežalo v grmovju. Na vozilu je za okrog 200.000 din škoda.

VINJEN VOZNIK POVOZIL PEŠCA
23. avgusta se je proti Hrvaški peljal vinjeni inozemski voznik Karel Müller. Ker je pri Dobovi vozil po levi strani ceste, je povozil Franja Krčana iz Hermitice pri Senkvcu na Hrvaškem, ki se je z ostalimi franti vrčal domov. Vozilo je fanta pahnilo 13 metrov po cestišču, kjer je obtežal nezavesten. Voznik je po nesreči pobegnil.

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 7. SEPTEMBRA: 8.30 Ritmi Latinske Amerike, 9.30 Dve domači partituri, 11.04 Klavirski trio, 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Jože Silc: Agrotehnika sšenice, 13.30 Odlomki iz jugoslovanskih oper, 14.35 Siptarske narodne pesmi, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Solist tega tedna, 17.40 Portret v miniaturi, 18.45 Iz naših kolektivov, 20.30 Zbori prvih slovenskih velikih romantikov, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih, 21.45

SOBOTA, 8. SEPTEMBRA: 9.10 Zabavni kalejdoskop, 9.45 Pesni in plesi iz Romunije, 11.30 Majhna prodajalna plošč.

VSELJIVO trisobno erostanovanjsko hišo z lepim vrtom prodam v Senuči. Informacije: Marija Stezinar, Senuči. **STIRI OLEANDRE** prodam. Naslov v upravi lista (1963-62). **DVE TAKOJ VSELJIVI** stanovanji prodam v neacionalizirani hiši v neposredni bližini Sevnice. Pojasnila: Cyetko Zupančič, Ljubljana, Murnikova 10.

DIMNIKARKEGA VAJENCA sprejemem. Hrana in stanovanje priskrbljena. - Stanislav Arh, dimnikarski mojster, Kamnik.

ZARADI SELTIVE ugodno prodam dobro ohranjeno kuhinjsko opremo in leseno garažo za avto Fiat 600. Naslov v upravi lista.

ZIMSKO MOSKO SUKNJO, otroški plašček in 7 parov moških čevljev zamenjam v Novem mestu za pet metrov suhih bukovihi drv. Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO SOBO oddam pridni srednješolski v Novem mestu. Naslov v upravi lista. **OŠPODINJSKO POMOČNICO** išče štirčlanska družina v Postojni. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista.

PREKLICI

Peter Novak iz Kamnega potoka 4 pri Trebnjem preklucujem, kar sem neresničnega govoril o Antonu Rakarju iz Mrzle Luže, in se mu zahvaljujem, da je ostopil od zasebne tožbe.

Preklucujem izgubljenozdravstveno izkaznico št. 439034. Danica Klevišar, Novo mesto, Ketjejev drevored 46.

KINO

Brestanica: 8. in 9. IX. ameriški barvni film »Helena Trojarska«, 11. IX. sovjetski film »Serjoža«, 12. in 13. IX. ameriški film »Zlata trobenta«.

Brezice: 7. IX. mehški film »Serenada v Meisiku«, 8. IX. švedski film »Nasmeh poletne noči«, 9. in 10. IX. francoski film »Pločnik Pariza«, 12. in 13. IX. francoski film »Ti si moje življenje«.

Cromelj: 7. in 9. IX. ameriški barvni film »Dober dan, žalost«, 11. in 12. IX. italijanski barvni film »Ana iz Brooklyna«.

Dol. Toplice: 8. in 9. IX. nem. film »Jazz, ljubezen in pesem«, 10. IX. ameriški film »Kostanjevica«, 11. IX. ameriški barvni film »Davy Crocket in pirati«, 12. IX. jugoslovanski film »Taka pesem vas osvaja«, 13. IX. italijanski film »Evropa ponoi«, 12. IX. sovjetski film »Človekova usoda«.

Novo mesto - Dom JLA: od 7. do 9. IX. angleški film »Ukradena špijona«.

GRABENO PODJETJE »OBNOVA«

LJUBLJANA
VILHARJEVA 33

sprejme takoj

več kvalificiranih
TESARJEV

več kvalificiranih
ŽELEZOKRIVCEV

Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnega dohodka, po učinku. Samsko stanovanje preskrbljeno. Pismene ali osebne ponudbe sprejema kadroviski oddelek podjetja do zasedbe delovnih mest.

Novo mesto - Krka: od 7. do 10. IX. angleški barvni film »Obtoženi ste, Oscar Wilde«, Od 11. do 13. IX. francoski film »Noč«.

Sevnica: 8. in 9. IX. ameriški film »Princ in igralca«, 12. in 13. IX. »Ni malih bogov«, Sevnica: 8. in 9. IX. ameriški

film »Mladi levi«, 12. IX. francoski film »Ljubimca«, Sentjernej: 8. in 9. IX. ital. film »Rimljanka«,

Trebnje: 8. in 9. IX. ameriški barvni film »Zizi«, 12. IX. ameriški barvni film »Afriški lev«, Sentič: 9. IX. jugoslovanski film »Kočija sanj«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATIČNI URAD KOSTANJEVICA SPOROČA

Julija je bila rojena 1 deklica, Poročila sta se: Jurij Rudež, ekonomist iz Ljubljane, in Terezija Spilar, profesorica iz Novega mesta.

Umrli sta: Alojz Penca, kmet iz Vel. Vodenic, 63 let; in Anton Puc, kmet iz Kostanjevice, 78 let.

MATIČNI URAD VINICA SPOROČA

Avgrusta sta bila rojena en deček in ena deklica. Poročila sta se: Anton Gorše, delavec iz Ruceine vasi, in Ana Zagar, kmetovalka iz Nove Lipce.

Umrli so: Alojz Stežanič, kmetovalec iz Gor. Suhorja, 87 let.

MATIČNI URAD SENRUPERT SPOROČA

Avgrusta je bil rojen en deček. Poročila sta se: Ladislav Stoper, TT mehanik iz Ravni, in Ara Sladič, gospodinjica pomočnica iz Ljubljane.

Umrli so: Amalija Prijatelj, učiteljica iz Ravnika, 75 let; Franc Cugelj, posestnik z Vrha, 63 let; Antonija Košak, učiteljica iz Sentruperta, 82 let.

MATIČNI URAD BOSTANJ SPOROČA

Avgrusta sta bila rojena dva dečka. Porok in smrti ni bilo.

NOVOMEŠKI MATIČNI URAD SPOROČA

V času od 27. avgusta do 3. septembra je bilo rojenih 17 dečkov in 20 deklic. Poročila sta se: Anton Ogrinc, kmet iz Dola pri Grosupljem, in Terezija Božič, delavka z Dolza

NABIRAJTE ZDRAVILNA ZELIŠČA!

Cvet: rdeče deteljice (cena 125 din), bele deteljice (130), rmanša s pecljem do 1 cm (45).

List: volčje češnje - beladone (300), smarnice (200), gloga (65), lapuha (60), gozdna jagode (100), jetrnika (200), slezenovca (160), melise (180), borovnic (100), robide - samo gozdna (60), maline (60).

Rastline: pelina (40), gladilnica (20), hribske rese (220), tav-zertrže (62), krvavega mlečka (110), njivske mačke (110), melisa (70), vodne kreše (150), pitčjega drešna - moravke (40), ženiklja (130), črnobine (80), zdravilnega jetrnika (100), materine dušice (45), zlate rozge (65), zabranka brez debelih stebel (80), dobre mihi (50).

Korenine: gozdne korenine (150), arnike (300), volčje češnje - beladone (160), korpave - bodče neže (250), medvedovih tac (150), velikega divjega janeža (200), malega divjega janeža (800), male norice - male beladone (80), regrata (150), srbre moči (300), pekoče koprive (50), smarnice (250). Pločvode: češmina (200).

Ravno: prah listčjakovega re-pa (1200). Navedene cene veljajo za zelišča brez tujih primesi in pravično sušena. Nekvalitetnih zelišč ne odkupujemo. Vsa pojasnila in navodila dobite v vaši zadrugi ali v skladišču GOSAD, Novo mesto, Slakova 8.

in solisti RTV Ljubljana.

PONEDELJEK, 10. SEPTEMBRA: 8.55 Za mlade radovedne-že, 9.40 Zvoki iz Grčije, 11.22 Ti-sooč pisanih taktov za dober tek, 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Tone Marolt: Potrebna mehanizacija za pridelovanje pšenice, 13.30 Iz zakladnice doma-če glasbe, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.05 Aria skozí stoletja, 18.45 Novo v znanosti, 20.00 Z letošnjega festivala v Dubrovniku, 20.45 Kulturni globus.

TOREK, 11. SEPTEMBRA: 8.25 Zabavni kalejdoskop, 9.30 Ob zvokih kmečke glasbe, 11.00 Iz Sivičevih skladb, 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Jože Rihar: Zaznavanje čebelnih družin, 13.30 Dvospesni ljubezni, 15.20 Zapešimo v kolu, 17.05 Popol-dne ob Mozartu in Beethovnu, 18.30 Narodne iz Makedonije, 20.00 Zabavni orkestri tega tedna, 21.24 Pred mikrofonom so naši pevci,

Umrli so: Martin Nemančič, kmet iz Brihovega, 57 let; Ana Tomše, vzdrževalnica iz Cateža, 76 let; Valburga Vodenik, vzdr-ževalnica iz Pljavie, 50 let; An-ton Ovnček, upokojenec iz Cr-nomlja, 56 let; Jože Tomec, vojni invalid iz Čačincev, 69 let; Alojzija Henigsman, učiteljica iz Vavpče vasi, 74 let.

Iz novomeške narodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marica Jeršin iz Gotne vasi - deklica, Ivanka Renler z Vidma-Krškog-va - dečka, Matilda Zupančič iz Smihela - dečka, Martina Oklešččen iz Ločne - dečka, Danijela Bukvič iz Beograda - dek-lic, Slava Brnalli iz Loke - dečka, Alojzija Bohic iz Vojne vasi - deklico, Marija Udovc z Gor. Težke vode - deklico, Marija Bobič iz Soteske - dečka, Marija Itrastar iz Gaberja dekllico, Jožefa Radovan iz Lok-ke - dečka, Veronika Vidmar iz Zaloga - dečka, Anica Ziber iz Brestanice - dečka, Jožefa Cvelbar iz Smarja - deklico, Ana Novšak iz Dol. Globodola - dve deklici, Jožefa Boben iz Zvirč - deklico, Ljubica Ver-derber s Sel - deklico, Tončka Mesojedec iz Mršče vasi - dečka, Frančka Otrin iz Dolge njive - dečka, Angela Kozlevčar s Podgore - dečka, Terezija Režek iz Radovice - dečka, Anica Zadnik z Dol. Kamenc - dečka, Marija Puhček iz Doblj - deklico, Ana Medoš z Otrha - dečka, Marija Zupančič iz Vel. Lašč - deklico, Fatima Djukić iz Kanjarice - dečka.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se pone-srečili in iskali pomoči v no-vomeški bolnišnici: **Ivanka Vovk**, delavka iz Sevnice, je padla z avtomobila in si poškodovala levo roko; **Marjan Sviri**, sin gradbenega tehnika iz Crominja, je v gozdu padel z drevesa in se poškodoval. **Verona Saje**, delavka iz Pod-hoste, si je pri delu poškodovala kazalec leve roke. **Minka Rodič**, delavka iz Zanje vasi, si je pri mlačvi s strojem poškodovala levo roko. **Ljuba Pe-reško**, upokojenka iz Zagreba, je v gozdu padla ter si poško-dovala levo roko in nogo. **Iva-na Plavec**, gospodinja z Vrtače, je padla in si poškodovala gla-vo. **Olga Lukek**, hči rudarja iz Sevnice, je vtiaknila levo rogo v kolo in se poškodovala. **Jo-že Kutnar**, kmet z Vrha, je do-ma padel in si poškodoval levo nogo. **Leopold Jamnik**, sin de-lavca iz Zbur, je padel s kole-sa in si poškodoval levo nogo. **Ana Irt**, upokojenka iz Crrom-olja, je doma na hodniku padla in si poškodovala levo koleno. **Anton Hutar**, skladiščnik iz Rožnega dola, si je pri mlačvi poškodoval nos. **Radko Gliha**, sin čevljarja iz Zužemberka, je med vožnjo s kolesom vtiaknil desno nogo v kolo in si jo pri tem poškodoval. **Ivan Draksler**, zidar iz Polja, si je pri podi-ranju barake poškodoval levo nogo. **Janeza Darovec**, upoko-jenka iz Vavte vasi, je pri obriranju hmelja nekaj pčilo v desno roko. **Jože Češnovar**, kmet iz Creteža, je padel s hruske in si poškodoval desno nogo.

DOPIRNA SOLA

LJUBLJANA — LIKOZARJEVA 3
razpisuje vpis v:

1. I. in II. letnik dopisne tehniške šole
 - a) pripravljalni tečaj,
 - b) strojni oddelek,
 - c) elektriški oddelek,
 - d) kemijski oddelek,
 - e) lesni oddelek;
2. dopisno ekonomsko šolo;
3. dopisno administrativno šolo;
4. dopisni strojepisni tečaj;
5. I. in II. stopnjo splošno izobraževalne šole (osemletke);
6. I. stopnjo jezikovnega tečaja za nemški in italijanski jezik.

Navodila in prijave dobite na šoli (50 din) in pri vseh občinskih odborih Zveze borcev. Za informacije se obračajte na naslov:

DOPIRNA SOLA
LJUBLJANA, LIKOZARJEVA 3
Telefon 30-043.

Prijave pošljite do 5. septembra 1962!

OBJAVE — RAZPISI —

Razpis delovnih mest pri Cestnem podjetju

Upravni odbor in komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij Cestnega podjetja v Novem mestu razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. šefi tehničnega sektorja - gradbeni inženir ali tehnik z daljšo prakso na vodilnih delovnih mestih;
2. šefa splošnega sektorja - pravna fakulteta ali višja upravna šola;
3. šefa terenskega obrata Novo mesto - gradbeni tehnik ali visoko kvalificiran delavec z daljšo prakso na vodilnih delovnih mestih;
4. šefa terenskega obrata Kočevje - gradbeni tehnik ali visoko kvalificiran delavec z daljšo prakso na vodilnih delovnih mestih;
5. šefa strojnega obrata - strojni ali gradbeni tehnik s prakso v gradbeni operativi;
6. analitika - gradbeni inženir ali ekonomist;
7. kalkulant - gradbeni inženir ali tehnik z večletno prakso;
8. referenta za mehanizacijo - gradbeni tehnik s prakso;
9. referenta za asfalt - gradbeni tehnik z večletno prakso;
10. materialnega knjigovodje - srednja strokovna izobrazba s prakso v stroki;
11. referenta za kadrovisko socialno službo - višja ali srednja strokovna izobrazba s prakso v stroki;
12. strojepiske z administrativno šolo in prakso.

Ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev pošljite podjetju v roku 10 dni po objavi razpisa. Za razpisna delovna mesta bo v juniju 1963 na razpolago pet družinskih in pet samskih stanovanj, za šefa TO Kočevje pa že aprila 1963. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Pogoj pod I.: višja izobrazba s petletno prakso; pod 2. popolna srednja šola

Obvestilo Stanovanjske skupnosti v Črnomlju

Servis kemične čistilnice in pralnice pri Stanovanjski skupnosti Črnomelj že obratuje in se priporoča.

Razpis službenih mest

Razpisna komisija Medobčinske zavarovalnice Novo mesto razpisuje prosta delovna mesta: 1 računovodje, 2 dveh pisarniških uslužbencev, Pogoj pod I.: višja izobrazba s petletno prakso; pod 2. popolna srednja šola

Prodaja osebnega avtomobila

Medobčinska zavarovalnica v Novem mestu posreduje prodajo osebnega avtomobila »Mercedes Benz« 170 v voznem stanju. Ogled vozila v soboto, 8. septembra, ob 8. uri pred stavbo zavarovalnice.

Oglasite se!

Franc Kristof iz Mirne 44 prošim tovariše, ki so delali z menoj pri zidanju novomeške gimnazije leta 1911, da se proti nagradi javijo na moj naslov

Obvestilo Glasbene šole v Novem mestu

Ravnateljstvo glasbene šole v Novem mestu obvešča, da bo

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu - **IZDAJATELJSKI SVET:** Milan Baškovič, Tone Gošnik inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ems Muser, Mako Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič. **UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR:** Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran. **IZHAJA** vsak četrtek - Posamezna številka 20 dinarjev - Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnapij za tromezstvo 1800 dinarjev - Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu 606-11-3-24 - **NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:** Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predal 33 - **TELEFON** šte. 127 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - **TISKA:** Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.